КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 113 (6717).

8 ИЮНЬ СЕШАНБА

1976 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

СЎЗ — ИЛҒОР МАККАЖЎХОРИКОРЛАРГА

ҲАР ГЕКТАРИДАН 120 ЦЕНТНЕРДАН ДОН ТОПШИРАМИЗ

Маккажўхори — бебаҳо экин. Бу экин парвариши яхши йўлга қўйилса, дон ҳосили ҳам, кўкпоя ҳосили ҳам ортиб бораверади.

Буни биз тажрибада яхши синаб кўрдик. Ҳар йили маккажўхори учун сувли, серҳосил ерлар ажратилади. Биз бу ерларни шудгорлашни ўз вақтида ўтказамиз, озиқлантирамиз. Уруғликни танлашга алоҳида эътибор берамиз. Ёш ниҳоллар кўзга ташланиши билан парвариш ишлари кучайтириб юборилади.

Ўтган йилги кўрсаткичларимиз ҳам анча дуруст бўлди. Биз пландаги 80 центнер ўрнига 120 центнердан дон ҳосили топширдик.

Бригадамизда асосий ишлар механизация зиммасига юклатилган. Шунинг учун ҳам ҳосилимиз таннархи йил сайин арзонлашиб бормоқда.

КПСС XXV съездида дон етиштиришни кўпайтиришга алоҳида эътибор берилди. Съезд қарорлари бизни янги марраларга отлантирди. Бу йил еримизга уч гектар ер қўшилди. Шундан 40 гектарига дон учун, 43 гектарига эса силос учун маккажўхори экдик.

Йил бошида биз ҳар гектаридан 70 центнердан дон ҳосили етиштиришни режалаштирган эдик. КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бериш мақсадида имкониятларимизни янгидан ҳом чўт қилиб чиқдик. Маккажўхори уруғлигини ўз вақтида экиб, бир текис ундириб олдик, кўчатларнинг қалинлиги мўлжалдагидек, ўсимлик дуркун ривожланмоқда.

Шундай экан, нима учун юқори ҳосилни кўзлаш мумкин эмас? Бригадамиз аъзолари билан ана шу хусусда фикрлашдик. Ҳар гектар ердан 120 центнердан «қаҳрабо дон» етиштиришга бел боғладик.

Бу юксак мажбуриятни бажариш учун шу кунларда парвариш ишларини агротехника қоидалари асосида олиб бормоқдамиз. Механизаторларимиз культивацияни обитобида ўтказмоқдалар. Суғориш ҳам бир меёрда бормоқда.

Биз албатта элга берган ваъдамизнинг уддасидан чиқамиз.

Тамара ШОҒИЕСОВА,
Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхози маккажўхорикорлик комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи.

«ДАЛА МАЛИКАСИ» ЯШНАМОҚДА

Хўжалигимизда бу йил 200 гектар ерга маккажўхори экилди. Ҳар гектар ерда 60-70 минг тупдан кўчат сақлаб қолинди.

Бригадамиз комсомол-ёшлари ҳам маккажўхоридан мўл ҳосил етиштириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Биз 60 гектар майдонда маккажўхори ўстирмоқдамиз. Экин икки марта комплекс ишловдан чиқарилди. Ҳар гектар ерга 100—150 килограммдан минерал ўғит солинди. Механизатор Йўлдош Раҳимов, Ортиқбой Аҳмедовлар Т-28Х маркали агрегатни моҳирона бошқариб, кунига 8—9 гектар майдондаги маккажўхорини сифатли культивация қилмоқдалар. Ҳозиргача 50 гектар майдондаги маккажўхори иккинчи сувдан чиқди. Сувчилардан Хидир Холмирзаев, Нормат Эгамбердиев, Тожибой Мирзаевлар кунига бир-бир ярим гектар майдонга сув тарамоқдалар. Улар ҳар бир эгатни қадамба-қадам кузатиб чиқишади. Пушта қораймагунча суғориш тўхтатилмайди. Оқава сув навбатда суғориладиган майдонга олинади. Ахир бир ҳовуч сув — бу бир ҳовуч дон, демакдир. Шунинг учун ҳам сувнинг исроф бўлишига йўл қўймаймиз.

Бу йил ҳар гектаридан кам деганда 100 центнердан маккажўхори дони топширамиз. Биз бу аҳдимизнинг уддасидан чиқиш учун куч-ғайратимизни аямаймиз.

Т. ҲАМИДОВ,
Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхози маккажўхорикорлик комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

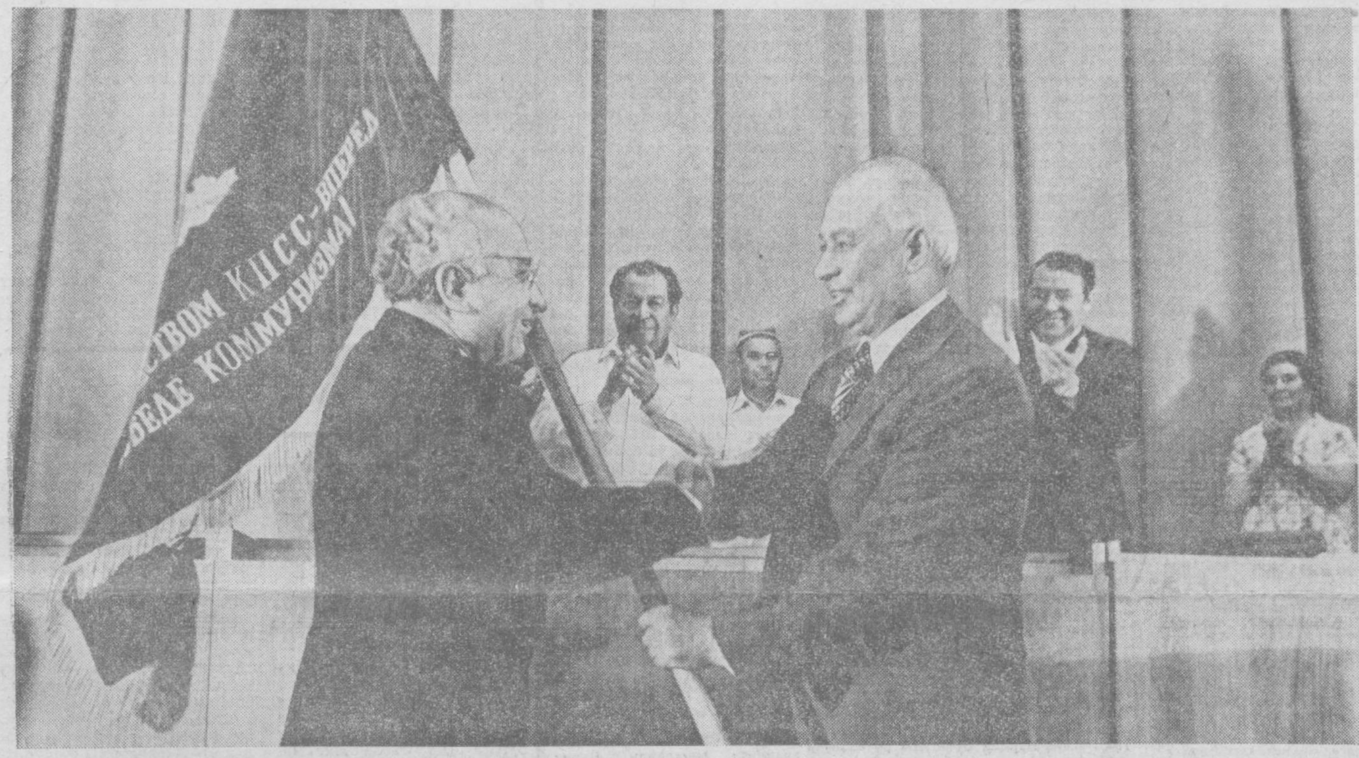

Суратда: Тошкент областига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топшириш пайти.
А. Абалян фотоси.

Тошкент областига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини топширишга бағишлаб 7 июнь куни Тошкентда тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Тошкент области 1975 йилги халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш ва тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли туғаллаш учун олиб борилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юксак натижаларга эришганлиги учун ана шу мукофот билан тақдирланган эди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси фахрий президиумга баланд руҳ билан сайланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов гулдурос қарсаклар остида областга юксак мукофотни топширди. У область меҳнаткашларини самимий табриклади ва ўнинчи беш йилликда уларнинг янги муваффақиятларга эришувларини тилади.

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Янгийўл шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. И. Рибалко, Тошкент ГРЭСи блокининг катта машинисти, КПСС XXV съезди делегати Ю. Муслимов, Тошкентдаги 5-мактаб директори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи В. И. Афанасьева, Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Азимов, Қуйи Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари А. Б. Саидхўжаев сўзга чиқиб, коммунистик қурилишда областнинг эришган муваффақиятларига юксак баҳо берганликлари учун партия ва ҳукуматга самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар ҳамда шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнатчилари партия XXV съездининг тарихий қарорларини бажариш учун бутун куч ва ғайратларини сарфлайдилар, деб ваъда бердилар.

Йиғилиш иштирокчилари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга табрикнома қабул қилдилар.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 7 ИЮНГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Қуйи Чирчиқ	—	140,0
Янгийўл	—	135,1
Ўрта Чирчиқ	—	131,2
Чиноз	—	130,5
Оққўрғон	—	129,1
Бекобод	—	128,1
Калинин	—	128,1
Тошкент	—	126,0
Бўка	0,3	123,8
Оржоникидзе	—	116,9
Пискент	—	114,6
Юқори Чирчиқ	4,1	114,2
Оҳангарон	5,9	102,5
Бўстонлиқ	9,4	74,3
Область бўйича	1,3	121,7

КУНИГА 100 ТОННАДАН

Тошкент районидаги Охунбобоев номли колхозда эртаги сабзавот экинларидан мўл-кўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир шаҳарликлар дастурхонига кунига 100 тоннадан зиёд маҳсулот жўнатилмоқда. Сабзавот маҳсулотларини ташишда шоферлардан Қ. Қўчқоров, М. Мирхожиев, М. Содиқов, тракторчилардан И. Усмонов, Х. Абдураимов ўртоқлар алоҳида жонбозлик кўрсатмоқдалар.

С. ИЛЕСОВ.

Л. И. БРЕЖНЕВ Э. МЕЛУ АНТУНЕШ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, Л. И. Брежнев 4 июнда Совет Иттифоқида расмий визит билан меҳмон бўлиб турган Португалия Революцион кенгашининг аъзоси, Ташқи ишлар министри Э. Мелу Антунешни қабул қилди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико қатнашди.

Л. И. Брежнев совет кишилари ўз мамлакати демократик тараққиётининг мустаҳкам асосларини вужудга келтиришга интилаётган Португалия халқи билан ҳайрихоҳ ва бирдам эканлигини изҳор қилди. Бошқа ҳар қандай халқ каби Португалия халқи ҳам ўзи белгилаб оладиган йўлдан боришга ҳақлидир.

Л. И. Брежнев қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Совет Иттифоқи демократик Португалияга дўст мамлакат деб қарайди. СССР 1975 йилги Совет-Португалия декларацияси руҳида ҳаракат қилиб, ҳуқуқий тенглик, суверенитетни ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик ва ўзаро манфаатдорлик асосида турли соҳаларда Португалия билан алоқаларни ривожлантиришга тайёрдир.

Э. Мелу Антунеш Португалия ташқи сиёсатининг асосий йўналишлари ҳақида, Португалия халқи 1974 йил 25 апрель революциясининг ғалабаларини мустаҳкамлашга қатъий қарор берганлиги тўғрисида гапирди.

Суҳбат давомида Совет Иттифоқи билан Португалия кескинликнинг юмшатилишини чуқурлаштиришга, халқаро муҳитни соғломлаштириш ва тинчликни мустаҳкамлашга қатъий аҳд қилганлиги изҳор этилди.

Суҳбат дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

ФИЛИППИН ПРЕЗИДЕНТИ ЎЗБЕКИСТОНДА

СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Филиппин республикасининг президенти Фердинанд Э. Маркос 6 июнда Ўзбекистон пойтахтига келди.

Фердинанд Э. Маркос билан бирга ташқи ишлар министри Карлос Ф. Ромуло, молия министри Цейсар Вирата, саноат министри Висенти Патерно, жамоат информация министри Франциско Татад, бошқа расмий кишилар келдилар.

СССР министри В. П. Елютин, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси, О. А. Трояновский олий мартабали меҳмоннинг сафарида унга ҳамроҳлик қилмоқдалар.

Тошкент аэропорти Филиппин республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари билан безатилганди. Фердинанд Э. Маркосни ва у билан бирга келган расмий кишиларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси С. Ҳ. Сирожиддинов, республика министрлари, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Қозимов, республиканинг бошқа раҳбар ходимлари кутиб олдилар.

Олий мартабали меҳмон аэродромдан фахрий эскорт ҳамроҳлигида ўзи учун ажратилган резиденция томон йўл олди. Машиналар карвони ўтиб борган шаҳар кўчалари Филиппин республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари билан, табрик транспарантлари билан безатилганди.

Фердинанд Э. Маркос бу ерга келганидан кейин бироз вақт ўтгач, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида бўлди. Бўлиб ўтган дўстона суҳбат чоғида республика Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов олий мартабали меҳмонни Совет ҳокимияти йиллари мобайнида Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳаётида рўй берган ўзгаришлар, республика экономикаси ва маданиятини ривожлантириш истиқболлари билан таништирди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми билан республика ҳукумати Филиппин президенти шарафига нонушта-зиёфат берди. Самимий, дўстона вазиятда ўтган зиёфат вақтида Н. М. Матчонов ва Фердинанд Э. Маркос нутқ сўзладилар.

Филиппин президенти тушдан кейин Тошкентдан юртига жўнаб кетди. Унга ҳамроҳ бўлиб келган филиппинлик расмий кишилар ҳам у билан бирга жўнаб кетишди.

Филиппин республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэропортида Фердинанд Э. Маркосни ва унга ҳамроҳ бўлиб келган кишиларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси С. Ҳ. Сирожиддинов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. Кузатиб қолувчилар орасида СССР министри В. П. Елютин, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси О. А. Трояновский бор эди.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун область Ҳурмат тахтасига ёзиладилар:

Юқори Чирчиқ райони (район партия комитетининг биринчи секретари **М. Қ. Қодиров**, район ижроия комитетининг раиси **П. Мирсолиҳов**, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Э. Холменов**, район комсомол комитети секретари **И. Салимов**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **Б. Улуғхўжаев**).

Оҳангарон райони (район партия комитетининг биринчи секретари **К. Аъзамов**, район ижроия комитетининг раиси **Б. Одилов**, район комсомол комитетининг секретари **И. Қодиралиев**, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **В. Пак**, бош пилла қуритиш корхонасининг директори **Т. Каримов**).

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Ленинский путь» колхози (раиси **Эм Терентий Васильевич**, партия ташкилотининг секретари **Д. Файзуллаев**, пиллачилик бўйича агротехник **В. Қурбонов**).

«Правда» колхози (раиси **Г. Б. Югай**, партия ташкилотининг секретари **А. Утамалиев**, пиллачилик бўйича агротехник **Ким Алексей**).

К. Маркс номли колхоз (раиси **Ли Константин Макарович**, партия ташкилотининг секретари **Б. Қосимов**, пиллачилик бўйича агротехник **А. Тешембоев**).

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Северний маяк» колхози (раиси **А. В. Ни**, партия ташкилотининг секретари **Т. Мирбобоев**, пиллачилик бўйича агротехник **Б. Нолдабоев**).

К. Маркс номли колхоз (раиси **А. Милиев**, партия ташкилотининг секретари **Р. Азизов**, пиллачилик бўйича агротехник **А. Анорбоева**).

Ким Пен Хва номли колхоз (раиси **А. Е. Те**, партия ташкилотининг секретари **М. Маматхолиқов**, пиллачилик бўйича агротехник **Х. Мўминова**).

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Маданият» колхози (раиси **М. Л. Пугачева**, партия ташкилотининг секретари **Р. Йўлдошхўжаев**, пиллачилик бўйича агротехник **В. Дакабоев**).

ИНДУСТРИЯНИНГ ШАҲДАМ ОДИМЛАРИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг маълумотига кўра, республика индустрияси маҳсулотни реализация қилиш юзасидан 1976 йил январ—май ойлари планини 104,2 процент бажарди. Ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотининг ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4,8 процент, меҳнат унумдорлиги 2,6 процент ошди. Маҳсулот ишлаб чиқаришда ўсишнинг 56 процентига меҳнат унумдорлиги ошириш ҳисобига эришилди.

Қорақалпоғистон АССР, республиканинг барча областлари ва Тошкент шаҳри саноат маҳсулотини реализация қилиш юзасидан январь—май ойлари учун белгиланган планни бажардилар.

Қорақалпоғистон АССР, республика областлари бўйича саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш планининг бажарилиши ва ўсиши суръатлари қуйидагича бўлди:

(биринчи устун — май ойида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиши, иккинчи устун — январь—май ойларида 1975 йилнинг шу давридагига нисбатан ялпи маҳсулот, тўртинчи устун — пландан ташқари йиллик мажбуриятдагига нисбатан реализация қилинган маҳсулот — процент ҳисобида)

Ўзбекистон ССР	103,7	104,2	104,8	40,7
шу жумладан:				
Қорақалпоғистон АССР	101,9	106,1	105,8	41,0
Андижон области	104,5	106,3	105,1	39,0
Бухоро области	100,2	101,8	95,8	29,0
Жиззах области	103,2	104,3	105,5	35,0
Қашқадарё области	103,7	103,5	100,3	25,0
Наманган области	105,3	106,4	107,0	42,0
Самарқанд области	102,8	104,7	106,0	44,4
Сурхондарё области	105,6	105,7	102,6	45,5
Сирдарё области	101,9	106,4	105,5	33,0
Тошкент области (Тошкент шаҳри ҳам шунга киради)	104,0	103,8	106,2	39,3
Фарғона области	103,7	103,7	105,7	37,1
Хоразм области	106,1	106,2	104,2	44,7

Шу билан бирга умуман меҳнаткашлар коллективларининг кўпчилиги муваффақиятли ишлагани ҳолда айрим корхоналар, ишлаб чиқариш бирлашмалари планни тўла бажармадилар, баъзи жойларда маҳсулот етарли ассортиментда ва белгиланган сифат билан чиқарилмади. Навоий азот ишлаб чиқариш бирлашмаси, Чирчиқ трансформатор заводи, «Таштекстильмаш» заводи, Самарқанддаги рўзғор холодильниклари заводи, Ангрен химия-металлургия заводи, Тошкент мебель комбинати, Денов ёғ-мой экстракция заводи, Самарқанд гўшт комбинати ва бошқалар шундай корхоналар қаторига киради.

Баъзи министрликлар ва идоралар планларнинг ва беш йилликнинг биринчи йилида олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминламаётган корхоналар раҳбарларига нисбатан талабчанликни бўшаштириб қўйдилар.

Партия, совет ,касаба союз ва хўжалик ташкилотлари айрим корхоналарнинг нима учун планни бажара олмай қолганликларини пухта текшириб чиқишлари керак. Фан-техникани тараққий эттириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, материал ва меҳнат ресурсларини тежаб сарфлаш асосида корхоналарнинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш чораларини кўришлари ҳамда ҳар бир корхонанинг план ва социалистик мажбуриятнинг бажарилишини таъминлаш учун зарур шарт-шароитни яратишлари, меҳнаткашлар коллективларини КПСС XXV съезди қарорларини бажаришга сафарбар этишлари лозим.

ҲИНДИСТОНЛИК МЕҲМОНЛАР ЎЗБЕКИСТОНДА

Ҳиндистон Республикаси Бош министри Индира Гандининг ўғли — Санжай Ганди рафиқаси билан ҳамда давлат Планлаштириш министри Шанкар Гхош 5 июнь куни Ўзбекистон пойтахтига келдилар.

Тошкент аэропортида меҳмонларни Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. О. Қозимов, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. М. Қўчқоров, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида Ҳиндистоннинг СССРдаги элчихонаси вакили, маслаҳатчи элчи Ж. К. Арора ва унинг рафиқаси бор эдилар.

Шу куниёқ Санжай Ганди, Шанкар Гхош ва уларнинг ҳамроҳларини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов қабул қилди.

7 июнда Санжай Ганди, Шанкар Гхош ва уларнинг ҳамроҳлари Москвага жўнаб кетишди.

(ЎзТАГ).

Тўқимачилик комбинати коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш қатори сифатини ҳам муттасил яхшилаб бормоқда. Ҳозир корхонада тайёрланаётган қатор газламалар Давлат сифат белгиси билан чиқарилаяпти. Суратларда; контроль-браковкалаш цехининг мастер ёрдамчиси Маъмура Каримбоева Сифат белгиси берилган «Ягодка» газламасини кўздан кечирмоқда (чапда), Зина Голишова шу цехнинг пешқадам ишчиларидан ҳисобланади. У нормани доим ошириб адо этмоқда ва фақат сифатли маҳсулот бераяпти (ўнгда).

И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотолари.

ҚУДРАТЛИ ОМИЛ

КПСС XXV съездида ўтган беш йиллик якунлари муҳокама қилинди, тўпланган тажрибалар оқилона таҳлил этилди, келажак режалари тузилди.

Биз съезд материалларини чуқур ўрганишга, бу борада қудратли омил бўлган партия ва комсомол сиёсий маорифи шохобчаларида машғулотларни мазмунли ташкил этишга эътиборни кундан-кунга кучайтирмоқдамиз.

«Партия XXV съездининг қарорларини чуқур ўрганиш эндиги даврда биздаги партия маорифи барча шохобчаларининг бош вазифасидир» деган эди Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида қилган докладида. Биз Леонид Ильичнинг сўзларига амал қилиб, съезд материалларини чуқур ўрганиш, тингловчиларнинг ижодий фаолиятини кучайтириш, ҳар бир ишда авангардлигини ошириш учун курашаяпмиз.

Корхонамиз ҳузурида кечки марксизм-ленинизм университети ишлаб турипти. Яқинда партия активлари бу ерда олиб борилаётган машғулотларнинг қандай ўтаётганлиги билан танишдилар. Тарих фанлари кандидати, Тошкент тўқимачилик институтининг ўқитувчиси Н. Айриева «Партия ривожланган социализм даврида» темасини ўтар экан, назарий билимни тажриба билан боғлаб олиб борди. Лекция юзасидан ўтказилган муҳокамада Н. Айриеванинг дарс бериш маҳорати ва темага методик жиҳатдан тўғри ёндошаётгани таъкидланди. Айниқса тингловчиларнинг актив иштирок этиши ва билимларини мунтазам ошириб бораётганликлари кўпчиликни қувонтирди. Партия комитети пропагандистнинг илғор тажрибасини кенг ёйишга қарор қилди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Корхонамизда В. И. Ленин асарларини ўрганиш, шунингдек баъзи проблемалар бўйича семинарлар ташкил этилган. «Социалистик жамиятда инженер меҳнати», темаси бўйича тўрт семинар, «КПСС — коммунистик қурилишнинг раҳбари ва ташкилотчиси», «КПССнинг ички ва ташқи сиёсати», «Иқтисодий билим асосларини ўрганиш», «Иқтисод асослари ва ишлаб чиқаришни бошқариш» мактабларида КПСС XXV съездининг материаллари ҳар томонлама ўрганилмоқда. Шунингдек комсомол маорифи системасидаги 14 тўгаракда 358 комсомол аъзоси шуғулланмоқда.

Булардан ташқари заводда 13 та коммунистик меҳнат ва илғор тажриба мактаби ишлаб турибди, Уларнинг 6 тасида «Социализм ва меҳнат» курси ўтилмоқда. Съезд материаллари бўйича бир неча машғулотлар ўтказилди. Пропагандистлардан ремонт-механика цехининг бошлиғи И. Шайхмаматов, кенг истеъмол буюмлари цехи бошлиғининг ўринбосари Т. Боймуротов ўртоқлар дарсларда қайси темани ўтишмасин, корхона, цех, бригада ҳаётидан аниқ мисоллар келтиришарди. Тингловчиларга топшириқлар берилади, изланиш натижалари аудиторияда муҳокама қилинади, энг яхши таклифлар ишлаб чиқаришга жорий этилади. Бу эса ҳар бир тингловчининг активлигини ниҳоятда ошириб юбормоқда.

Юқорида айтганимиздек, биз пропагандистларнинг малакаси, билим ва маҳоратини оширишга жиддий эътибор бермоқдамиз, Ҳозир партия, комсомол сиёсий маорифи системасида 59 пропагандист ишлаб турибди. Шу жумладан пропагандистлардан А. Муштейн, Е. Лисина, А. Данилинлар энг яхши пропагандистларимиз ҳисобланишади. Улар дарсларни юқори назарий-ғоявий даражада ўтадилар.

Дарсларнинг сифатини янада яхшилаш борасида сиёсий-маориф кабинети яқиндан ёрдам беради. 8 мингдан ортиқ китоб, брошюра, кўрсатмали қуроллар, 10 та фильмоскоп, диафильмлар, кўпгина масалалар бўйича терма адабиётлар, матбуот материаллари уларнинг ихтиёрида.

Кабинет ҳузурида методик совет ташкил этилган. Энг тажрибали пропагандистлардан 9 киши советимизнинг аъзоларидир. Улар ҳафтада икки марта пропагандистлар учун консультация ўтказадилар.

Район партия комитети ҳам бу борада яқиндан ёрдам бермоқда. КПСС XXV съезди материалларини ўрганиш бўйича методик кўрсатма, янги программа ва жадвалларни олганмиз. Шунингдек райком бир неча марта семинарлар ўтказди, лекциялар эшитдик ва бошқа ёрдамлар олдик.

КПСС XXV съезди материалларини пропаганда қилиш юзасидан «Билим» жамиятининг 40 лектори, 75 сиёсий ахборотчи, 200 агитатор кенг фаолият кўрсатмоқда. Идеология фронтининг бу зарбдор жангчилари яхши ишлар олиб боришаяпти.

Группа аъзолари 35 та лекция ўқидилар, суҳбатлар ўтказдилар.

Ойда икки марта лекция кунлари ўтказиш одат тусига кирган. Лекин ишчи-хизматчилар, инженер-техник ходимларнинг съезд материалларига қизиқишларининг кескин ўсганлигини ҳисобга олиб яна қўшимча лекция кунлари ўтказилаяпти. Таклифимизга биноан олимлар келиб туришади. Яқинда Ўзбекистон Фанлар академияси ҳузуридаги фалсафа ва ҳуқуқ институтининг олимларидан Н. Казаков, Н. Абдуллаева, Р. Имомалиевларнинг ўқиган лекциялари жонли ва қизиқарли ўтди.

Заводимизнинг кўп тиражли газетаси ҳам съезд материалларини ўрганиш ва пропаганда қилишда актив ғоявий қуролга айланди. «Съезд материалларини ўрганамиз» рубрикаси остида доимо қизиқарли материаллар бериб борилади. Шу жумладан энг яхши пропагандистларнинг тажрибаси таҳлил этилади, тавсиялар берилади.

Идеология фронтида бу кабн тадбирларни амалга ошириш ҳар бир ишчи-хизматчининг унумли ва сифатли меҳнат қилишига ижобий таъсир кўрсатмоқда. Улар ўз имкониятларини янада яққолроқ сезиб, янгидан-янги резервларни қидириб топиб ишга солмоқдалар.

В. ГОПАНЕНКО,
«Таштекстильмаш» заводи партия комитетининг секретари.

ЧИРЧИҚ ХАБАРЛАРИ

ЯНГИЙЎЛЛИКЛАР ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

Шаҳардаги деярли барча саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари коллективлари қолоқларсиз ишлаш юзасидан янгийўлликлар бошлаган ташаббусга қўшилишди. Бу янгиликни жорий қилиш айрим коллективларда меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришиш имконини бермоқда. Бунда мураббийлик ҳаракатининг авж олаётганлиги, ҳар бир ишчи хизматчининг ўз вазифасига нисбатан масъулияти ошганлиги, меҳнат интизоми мустаҳкамланаётганлиги ҳал қилувчи роль ўйнамоқда.

Янгийўллик саноатчилар ташаббусига қўшилган «Чирчиқсельмаш» заводининг 3-цехи коллективи давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни шараф билан бажармоқда. Цехда иш суръати тобора ошиб бораяпти. Меҳнат жараёнининг бир меёрда боришига қаратилган тадбирлар кўрилаяпти. Йиғув ва пайвандлаш участкаларида энг сўнгги операция тугагандан сўнг ҳақ тўлаш системасининг қўлланилиши ана шуларнинг биридир. Бу система йиғувчилар ва пайвандчиларнинг топшириқларини муддатидан илгари бажаришидан моддий манфаатдорлигини кескин оширди. Шунинг учун ҳам аксарият ишчилар нормани анча ортиғи билан бажармоқдалар. Йиғувчи слесарлардан К. Тарисов, А. Горелик, пайвандчилардан А. Аблазов, Г. Борисов, токарлардан А. Сулаймонов, С. Пархоменколар топширикни бир ярим баробар атрофида бажаришаяпти. Ўзларининг бой иш тажрибаларини ёш ишчиларга ўргатиб, уларнинг ҳам илғорлар сафига етиб олишига кўмаклашмоқдалар.

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ УЧУН

«Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида коллектив фаолиятининг самарадорлигини ва сифатини оширишга қаратилган жуда кўп тадбирлар кўрилмоқда. Шу темада илмий-амалий конференциялар ўтказиш ҳам йўлга қўйилмоқда. Яқинда ана шундай анжуманларнинг бири бўлиб ўтди. Унда корхона раҳбарлари ва мутахассислар ишлаб чиқаришни ривожлантириш, иш кўрсаткичларини яхшилаши билан боғлиқ бўлган қатор масалалар ҳақида докладлар билан чиқишди.

Бирлашма директори В. Қодиров «Самарадорлик ва сифат ўнинчи беш йилликнинг туб проблемасидир» деган темада доклад қилди. Партия комитетининг секретари Ю. Соболь эса ҳар бир ишчининг юксак сифатли ишидан коллектив меҳнатининг юксак самарадорлигига эришиш масалалари ҳақида батафсил гапирди. Мутахассислардан Г. Ҳайдарова, С. Фарбер, А. Махмудовлар меҳнат унумдорлиги ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, резервлардан фойдаланишни яхшилаш, барча жараёнларда тежамкорликни кучайтириш, социалистик мусобақани авж олдириш ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажаришда катта аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида докладлар билан чиқишди.

КОММУНИСТИК ЖАМИЯТ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

КПССнинг тарихий XXV съезди ўнинчи беш йилликда мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг комплекс программасини ишлаб чиқди. Ташқи сиёсий, социал-иқтисодий проблемалар билан бирга ғоявий-тарбиявий иш, янги кишини камол топтириш масалалари ҳам съезднинг диққат марказида бўлди.

Л. И. Брежнев съездда шуни таъкидладики, ғоявий-тарбиявий иш соҳасида биз олдинга силжидик. Лекин хотиржам бўлишимизга асос йўқ.

Ўнинчи беш йилликнинг бош вазифаси коммунистик партиянинг ижтимоий ишлаб чиқаришни узлуксиз ва пропорционал ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларидаги иш сифатини ҳар тарафлама яхшилаш асосида халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини юксалтириш йўлини муттасил амалга оширишдан иборатдир.

Бу бош вазифани ҳал этиш барча гражданларнинг ижтимоий онг даражасини оширишга, меҳнаткашлар билим савияси ва касб маданиятининг ўсишига, уларнинг ташаббуси ва ижодий активлиги ривожлантирилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Одамлар онги ва юриш-туришидаги ўтмиш сарқитларини бартараф этиш зарурати ҳам ғоявий-тарбиявий ишни кучайтиришни тақозо этади.

Жаҳон сиёсатидаги ижобий силжишлар, кескинликнинг юмшатилиши, социализм ғояларини кенг ёйиш учун қулай имкониятлар вужудга келтирмоқда. Лекин, иккинчи томондан, икки системанинг ғоявий жиҳатдан бир-бирига қарама-қарши туриши тобора актив тус олмоқда.

Шундай қилиб, ҳам ички, ҳам ташқи шарт-шароит меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтиришни тақозо этмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев съездда коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида партия ғоявий-тарбиявий ишларининг асосий йўналишларини белгилаб, шуни уқтирдики, бутун тарбия ишини комплекс тарзда олиб бориш зарур, яъни меҳнаткашлар турли группаларини ҳисобга олиб, ғоявий-сиёсий меҳнат ва ахлоқий тарбияни бир-бири билан чамбарчас боғлаб олиб бориш йўлини тутиш керак.

Партия бутун ғоявий-тарбиявий ишининг негизида меҳнаткашлар кенг оммасида коммунистик дунёқарашни шакллантириш масаласи турган, бу масала ҳозир ҳам кўндаланг бўлиб турибди. Ўртоқ Л. И. Брежнев съездда шундай деб таъкидлади: «Коммунистик— ғоявийлик — билимлар, эътиқодлар ва амалий ишлар қотишмасидир».

Илмий, коммунистик дунёқарашни шакллантиришнинг асосий шарти одамларга таълим бериш, улар маданиятини ошириш ҳисобланади. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқида таълимнинг ҳамма тури билан 80 миллиондан ортиқ киши қамраб олинган. Тўққизинчи беш йилликда умумий ўрта таълимга ўтиш асосан тугалланди. 9 миллиондан ортиқ мутахассис тайёрланди. Ўнинчи беш йилликда халқ маорифи системаси янада тараққий этади, олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган 9,(миллион мутахассис тайёрланади.

Совет кишилари ўз билим даражасини ошира бориб, янги социалистик маданият билан муттасил алоқада бўлиб, етук социалистик жамиятнинг аъзолари сифатида шаклланмоқдалар, коммунистик келажак кишиси белгиларига эга бўлаётирлар.

Чинакам илмий дунёқараш марксизм-ленинизм негизидагина шаклланади, фақат ана шу таълимотгина ижтимоий тараққиёт қонунларини тушунишга, тарихий истиқболни яққол кўришга ёрдам беради. Ижтимоий тараққиёт қонунларини билиш, келажакни кўра билиш, мамлакат ичкарисидаги ва халқаро майдондаги воқеаларни тўғри тушуна билиш коммунизмни онгли равишда қуришга имкон беради.

Мана шунинг учун ҳам кадрларга, коммунистлар, барча меҳнаткашлар, айниқса ёшларга маркcча-ленинча таълим бериш партия ташкилотларининг доимий диққат эътиборида турибди.

Ғоявий тарбияда сиёсий маориф катта аҳамиятга эга. Партия маорифи системасининг ўзида ҳозир 20 миллионга яқин киши, шу жумладан 7 миллиондан ортиқ партиясиз ўқимоқда. «Партия XXV съездининг қарорларини чуқур ўрганиш, эндиги даврда биздаги партия маорифи барча шохобчаларининг бош вазифасидир, — деди Л. И. Брежнев, — Съезднинг ғояларини ҳар бир коммунистга, ҳар бир совет кишисига етказиш, фақат пропагандистлар, лекторлар, докладчиларнинггина эмас, шу билан бирга барча партия активларимизнинг ҳам фахрли бурчидир».

Кишиларда марксча-ленинча дунёқараш фақат назарияни билиш натижасидагина эмас, балки уларга эътиқод қилиш, барча масалаларни қатъий синфий, партиявий нуқтаи назардан кўра билиш орқали қарор топади. Коммунистик дунёқарашга эга бўлган кишилар коммунизга чексиз садоқат билан ажралиб туради.

Коммунистик ғоявийлик аввало, совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм билан ифодаланади. КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига Ҳисобот докладида таъкидланганидек, совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм ғояларини, Советлар мамлакати учун, Ватанимиз учун фахрланиш, социализм ғалабаларини ҳимоя қилишга тайёр бўлиб туриш ғояларини меҳнаткашлар, аввало ёш авлод онгига сингдириш партиянинг энг асосий вазифаларидан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Партиямиз интернационализм барча миллат ва элат вакиллари бўлган миллионлаб совет кишиларининг чуқур эътиқодига ва ахлоқ нормасига айланишига эришди. Шу билан бирга съездда таъкидланганидек, айрим партия ташкилотлари ҳали ҳам меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялашга етарли даражада эътибор бермаётирлар. Мамлакатимиз халқлари дўстлиги ва қардошлигини янада мустаҳкамлаш юзасидан мунтазам ишни бундан буён ҳам давом эттириш зарур.

Назария масалалари

Янги кишини шакллантириш вазифасини ҳал этишда партия меҳнат тарбиясини олдинги ўринлардан бирига қўяди. Жамият фаровонлиги йўлидаги меҳнат ҳар бир совет кишисининг муқаддас бурчидир. Негаки мамлакатимизда моддий ва маънавий соҳада яратилаётган нарсаларнинг ҳаммаси жамиятни ривожлантиришга, мамлакатнинг доимо ўсиб бораётган моддий ва маданий эҳтиёжларини қондиришга сарф бўлмоқда.

Меҳнатга коммунистик муносабат аввало меҳнат унумдорлигини ошириш, чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати учун курашда намоён бўлади. Ўнинчи беш йилликда умуман халқ хўжалиги бўйича меҳнат унумдорлигини 27 процент ошириш мўлжалланмоқда. Бу 26 миллион ишчининг меҳнатини тежаб қолиш билан тенгдир. Миллий даромад ўсишининг 85—90 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилади.

Маҳсулот сифати тўғрисида гапириб, Л. И. Брежнев шуни таъкидладики «кистиснисиз ҳамма нарса: станокнинг созланиши ҳам, материалларнинг ҳусусияти ҳам, чизмаларнинг пухталиги ҳам, ишлаб чиқаришдаги аниқ тадбиркорлик ҳам сифатга таъсир ўтказади... Аммо ана шу омилларнинг ҳар бири конкрет ижрочиларга боғлиқ. Бинобарин пировард натижадаги ишнинг бутун оқибати одамларнинг нақадар виждонлилигига, уларнинг иши сифатига бориб тақалади. План учун, ҳамма технология линияларининг узлуксиз ишлаши учун, маҳсулотнинг сифати учун ҳар бир ходим-коммунист ёки комсомол ёхуд партиясиз бўлишидан қатъий назар— ўз виждони билан жавоб бериши керак».

Социалистик мусобақани авж олдириш меҳнатга коммунистик муносабатни тарбиялашнинг қудратли воситаси бўлиб, у ижодий ташаббусни авж олдиради, социалистик коллективизмни шакллантиради, меҳнат интизомини мустаҳкамлайди.

Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки кунларидан бошлаб бутун мамлакатда «Экономикани ва халқ фаровонлигини янада ўстириш йўлида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширайлик!» шиори остида социалистик мусобақа авж олиб кетди. Ходимлар, меҳнат коллективлари ўртасида социалистик мусобақани бундан буён ҳам ҳар томонлама ривожлантириш, меҳнатга коммунистик муносабат учун ҳаракатни кенгайтириш, бундай ҳаракат сиёсий ва меҳнат тарбияси бир-бирига қўшилишининг яққол натижаси эканлигини эслатиб туриш керак.

XXV съезд ғоявий-тарбиявий ишда меҳнаткашларнинг аҳлоқ тарбияси энг муҳим вазифалардан бири эканини кўрсатди. Коммунистик партия совет кишиларида ижтимоий бойликни сақлаш ва кўпайтириш ҳиссини, ижтимоий бурчни юксак равишда англаш, жамоат манфаатларининг бузилиш ҳолларига тоқатсиз бўлиш, коллективизм ва ўртоқларча бир-бирига ёрдам, одамлар ўртасида инсоний муносабатлар ва бир-бирини ҳурматлаш ҳиссини тарбиялаб келмоқда. Коммунизм қурувчисининг маънавий қиёфаси ҳаққонийлик, тўғрилик, аҳлоқий поклик ва камтарлик билан, ноҳақликка, текин хўрликка, инсофсизликка, мансабпарастликка, таъмагирликка муросасиз бўлиш, оилада ўзаро ҳурмат қилиш ва болаларни тарбиялаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳислатлари билан белгиланади.

Ҳаётда актив позицияда туриш, ижтимоий бурчга онгли муносабатда бўлиш, сўз билан ишнинг бирлиги кундалик хулқ-атвор нормасига айланиши инсон шаҳсини улуғлайдиган энг зарур фазилатлардир.

Лекин афсуски, деб кўрсатди XXV съезд, сиёсатимизни ва принципларимизни билсалар ҳам, лекин амалда бунга ҳамма вақт ҳам амал қилмайдиган, сиёсатимиз ва принципларимизни амалга ошириш учун курашмаётган, социалистик турмуш нормаларининг бузилишига нисбатан муросасозлик қилаётган кишилар ҳануз учраб туради.

Айрим кишилар онгидаги ўтмиш сарқитларига қарши мунтазам равишда муросасиз кураш олиб бормасдан туриб янги кишини шакллантириш мумкин эмас. Майда буржуача таъмагирлик, текинхўрлик, ичкиликбозлик, безорилик, диний бидъат ва шунга ўхшаш бошқа жамиятимизга ёт бўлган иллатларга қарши кескин кураш олиб бориш зарур.

Биз совет кишилари моддий даражасини оширишда катта муваффақиятларга эришдик. Партиямиз бундан буён ҳам бу вазифани муттасил ҳал эта боради. Ўнинчи беш йилликда аҳоли жон бошига реал даромадлар 22 процент ортади. Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача иш ҳақи 16—18 процент кўпайиб, 1980 йилда ойига камида 170 сўмни ташкил қилади. Колхозчиларнинг жамоат хўжаликларидан оладиган даромадлари 24—27 процент кўпаяди. Ижтимоий фондлардан аҳолига бериладиган тўловлар ва имтиёзлар беш йил ичида 28—30 процент ортиб, 1980 йилда камида 115 миллиард сўмга етади.

Халқнинг моддий фаровонлигини ошира бориш тўғрисида қайғуриш билан партия айни вақтда партия органлари, жамоат ташкилотларининг эътиборини шунга қаратадики, моддий имкониятлар ўсиб бориши билан бирга одамларнинг ғоявий-аҳлоқий ва маданий савияси ҳам ўсиб бориши зарур. «Акс ҳолда,— деди Л. И. Брежнев съездда,— бизда мешчанлик, майда буржуа психологияси иллатлари такрор пайдо бўлиши мумкин. Буни назар эътибордан қочириш керак эмас».

Янги кишини шакллантириш— оила, мактаб, партия ва жамоат ташкилотлари, давлат ва маданий-оқартув муассасаларининг тарбиявий фаолияти натижасида амалга ошириладиган мақсадга йўналтирилган жараёндир.

Янги кишини тарбиялашда меҳнат коллективининг роли ниҳоятда катта. Коллектив ҳар бир ходим тўғрисида ғамхўрлик қилиши, унинг нималарга қизиқишини билиши, унга маънавий ва аҳлоқий ўсишда ёрдам бериши керак. Шу билан бирга коллектив ўзининг ҳар бир аъзосига нисбатан талабчан бўлиши лозим. Коллективда коммунистик аҳлоқ нормаларини бузувчиларга нисбатан жамоат фикрини туғдириш керак.

Ҳар бир меҳнат коллективида шундай аҳлоқий шароитни вужудга келтириш керакки, бу шароит янги кишини камол топтира бориб, КПСС XXV съезди олдимизга қўйган тарихий вазифаларни ҳал этишга ёрдамлашсин.

М. НОВИКОВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

БОЛАЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Меҳнаткашлар депутатлари Калинин район Совети КПСС XXV съезди қарорларини бажара бориб, ўз сессияларида тез-тез халқ маорифини ривожлантиришга оид масалаларни кўриб туради.

Яқинда бўлиб ўтган навбатдаги район Совети сессиясида ҳам умумий таълим мактаблари ва мактабгача тарбия муассасалари фаолияти муҳокама қилинди. Шу масала бўйича район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Х. Аҳмедов ҳисобот берди.

Тўққизинчи беш йилликда районда 2064 ўринли 4 та янги мактаб биноси қурилган, 2150 ўринли 57 та қўшимча синф хоналари фойдаланишга топширилган, мактаб ошхоналари 300 ўринга кенгайди. 1975-76 ўқув йилида 27 та куни узайтирилган группа ташкил қилинди. 3 та спорт зали қурилди, 5 та политехник таълим устахоналари очилди. Кўргазмали ва ўқув қуроллари билан жиҳозланган 214 фан кабинетлари ташкил қилинди. 36, 40, 86-ўрта мактаблар тўлиқ кабинет системасига ўтказилди.

Райондаги 4 та кечки қишлоқ-ёшлари мактабларида 468 ўқувчи ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўз билимларини оширмоқда. Колхозлар, совхозлар ва корхоналарда бу ўқувчиларга зарур шарт-шароит яратиб берилган. Бу йил кечки қишлоқ мактабларини 142 киши тугаллайди. Улар ҳозир давлат имтиҳонларини топширишга тараддуд кўришмоқда.

Докладчи умумий таълим мактаблари ишидаги мавжуд камчиликлар ҳақида ҳам алоҳида тўхталиб ўтди. Кабинет системасига ўтиш таълим-тарбия ишини яхшилаши амалда синаб кўрилди ва фойдали эканлиги аниқланди. Лекин, ҳозир кўзда тутилган 297 ўрнига 203 фан кабинети ишлаб турибди. Яна 12 та политехник таълим устахоналари ташкил этиш зарур. Райондаги 7 та мактабда тил-адабиёт, 10 та мактабда математика, 4 та мактабда физика, 4 та мактабда химия ва бошқа фан кабинетлари ташкил этилмаган.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ёш авлодни она-Ватанга садоқат, ленинча партия ишига сафарбарлик руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор беришмоқда. Бу йил мактабларни 1976-77 ўқув йилига тайёрлаш, болалар боғча-яслиларини кенгайтиришга 150 минг сўм маблағ ажратилганлиги ҳам фикримизнинг далилидир. Мавжуд маблағ ҳисобига 33, 48, 83, 84, 86, 89-мактабларда қўшимча синф хоналари қурилади, ремонт қилинади. 28 минг сўм маблағ эса мактабгача болалар муассасалари ремонтига сарфланади. Янги ўқув йилида «Бўзсув» совхозида 784 ўринли ўрта мактаб, «Қорасув» давлат наслчилик заводи территориясида 192 ўринли мактаб бинолари фойдаланишга топширилади.

Район Советининг сессияси кўрилган масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилди.

А. ҚУРБОНОВ.

ЁШ ФИЗИКЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Яқинда Тошкентда ёш физикларнинг республика конференцияси бўлиб ўтди. Бу конференция Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиуми билан Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети томонидан ташкил этилган эди.

Конференция иштирокчилари фан ва техника соҳасидаги тадқиқотларни ривожлантиришда ёш олимларнинг вазифаларини муҳокама қилдилар. Паст энергиялар ядро физикаси, радиацион, назарий секцияларнинг, тадбирий физика, активацион анализ ва радиохимия, элементар заррачалар ва космик нурлар физикаси секцияларининг мажлислари бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДАГИ экскаватор ремонти заводининг илғор ишчилари Александр Бергер (чапдан) Николай Филимонов ва Мирвоққос Миржалиловлар ўнинчи беш йиллик шахсий топшириқларини уч ярим йилда бажариш учун курашмоқдалар. Улар ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун шу кунларда фидокорона меҳнат қилишяпти, нормани доим бир ярим баравар ва ундан ҳам ошириб адо этмоқдалар. Ушбу суратда ташаббускорларни ўзаро суҳбат вақтида кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ЧУҚУР ТАЪЗИЯЛАР

Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон ССРнинг бир қанча районларида табиий офат рўй берганлиги муносабати билан давлатларнинг раҳбарларидан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига, Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ҳамда А. Н. Косигин ўртоқларнинг номларига ҳамдардлик телеграммалари келиб турибди.

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Корея Халқ Демократик Республикасининг президенти Ким Ир Сен, Корея Халқ Демократик Республикаси маъмурий кенгашининг Бош министри Пак Сен Чер йўллаган телеграммада бундай дейилади: «Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети, Корея Халқ Демократик Республикаси Марказий халқ комитети ва маъмурий кенгаши, Корея халқи сизларга ва сизлар орқали зилзиладан шикаст кўрган районлардаги барча аҳолига чуқур таъзия ва қайғунгизга шериклик изҳор этадилар.

Шикастланган районларнинг аҳолисига тезда ёрдам бериш тўғрисида КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарори асосида совет халқи зилзила оқибатларини қисқа вақт ичида енга олади ва шикаст кўрган районларнинг аҳолиси ҳаётини йўлга қўяолади деб ишонч билдирамиз».

Германия Федератив Республикасининг президенти В. Шеель чуқур ҳамдардлик изҳор этган. «Ўтган йили ноябрь ойида ўзимнинг давлат визитим чоғида,—дейилади унинг телеграммасида,— мен мамлакатингизнинг ана шу районидаги кўпгина жойларда қурилиш соҳасида эришилган катта муваффақиятлар ва бу ерларнинг хушманзаралигидан ҳайратланиш имкониятига эга бўлган эдим. Ҳалокат оқибатларини тез орада тугатишга муваффақ бўласиз, деб ишонаман».

Уругвай Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Арисменди Уругвай Коммунистик партияси номидан КПССга, Совет ҳукуматига ва СССР халқларига Ўзбекистонда, Тожикистонда ва Туркманистонда зилзила ва бошқа табиий офатлар оқибатида одамларнинг қурбон бўлганлиги ва шикаст кўрилганлиги муносабати билан таъзия билдирди ва ҳамдардлик туйғуларини изҳор этди.

Маврикия Бош министри Сивусагур Рамгулам ўз мактубида бундай деб таъкидлайди. «Одамларнинг қурбон бўлишига олиб келган зилзила тўғрисидаги хабарни чуқур қайғу билан эшитдим. Маврикия ҳукумати ва халқи номидан бизнинг самимий таъзиямизни қабул этгайсиз ва ҳалок бўлганларнинг оилаларига маълум қилгайсиз».

(ТАСС).

ТЎЙЛАР ҲАҚИДА МУЛОҲАЗАЛАР

«ЗАМОНАМИЗДЕК ГЎЗАЛ БЎЛСИН!»

ШАКАРНИНГ ОЗИ ШИРИН

ОШ тузи билан, туз меъёри билан дегандек, тўйнинг ҳам чеки, чегараси бўлиши керак. Шу йил 29 майда «Тошкент ҳақиқати»да газетхонлар муҳокамасига ҳавола қилинган мақола 12-мактаб очиқ партия мажлисида муҳокама қилинди. Мақолада жуда ўринли, ҳамманинг дилидаги гаплар айтилганлиги қайд этилди.

Ота-боболаримиз, нон азиз дейишади. Кўча-куйда ётган нон ушоғини кўзга суртиб олиб қўйилади. Бу фазилат жуда яхши. Биз ҳам мактабларда ёшларни нонни ерга ташламаслик, исрофгарчиликка қарши курашишга ўргатамиз. Афсуски, кўпчилик тўйларда онгли кишиларимиз дастурхонда турли нон ва нон бурдалари бўлишига қарамай, бирор киши келса саватда иссиқ нон келтириб, еса-емаса ушатиб ташланади. Натижада тўй ўтгунча бир неча қоп нон бурдалари тўпланади. Кечаги иссиқ, бўрсилдоқ нонларни бугун қўни-қўшниларнинг моли ҳузурини кўради.

Ота-боболаримиз ҳар бир ишнинг бошланиши ҳайрли бўлсин дейишади. Лекин ҳозирги тўйлардаги ЗАГСдан ўтиш куниёқ ишни ичкиликдан бошлаб, ёш келин-куёвларга қадаҳ тутиш ўринсиз ҳолдир. Қандай тўй бўлмасин, биринчи гап қадаҳларни тўлдиришдан бошланади. Кўпчилик ёшларимиз ичиш маданиятига, меъёрига риоя қилмайдилар. Натижада, бўлар-бўлмас қўшиқлар, бемаъни аскиялар бошланади. Айрим тўйларда ёшлар ҳам алла-маҳалгача иштирок этиб, ўртадаги ичимликлардан тотинишади. Уларнинг ота-оналари, тўй бошқарувчилар бунга эътибор беришлари зарур.

Шуни ҳам айтиш кераки, ҳозирги тўйларда ичкилик билан санъаткорларга 800—1000 сўмдан кетаяпти. Бу эса, тўйга кетган ҳаражатлар устига чиқон бўляпти. Куни кеча бир никоҳ тўйида бўлишга тўғри келди. Биз фақат шу кунги исрофгарчилик устида фикр юритмоқчимиз.

Соат бешларда куёвникига бордик. Ҳовлида стол-стул ясатилган. Соат 6 да шўрва тортилди. Шўрвани ичиб бўлишимиз билан келинникига йўл олдик. У ерда дастурхон жуда тўкин бўлишига қарамай, шўрва, манти, ош тортилди. Соат 9.30 да куёвникида яна ўтириш бошланди. Бу ерда ҳам жуда яхши ясатилган дастурхон бўлишига қарамай, шўрва, манти, кабоб тортилди. Ахир шунча овқатни ким еб, ким ҳазм қилаолади, дейсиз.

Шу кундаги ўтириш ё куёвникида, ёки келинникида ўтиб, овқат суйиб ейиладиган бир суюқ, бир қуюқ бўлса бўлмайдими. Шу кундаги никоҳ тўйига қатнашган кишилар бирор ором, лаззат олдилар дейиш қийин. Негаки, тўйнинг асосий мақсади ичимлик ва овқатдан иборат бўлиб қолди десак, муболаға бўлмас.

Биз яшайдиган «Марказ-5»да жойлашган «Ширин» кафесида ҳар куни, кун оро турли тўй маросимлари бўлиб туради. Кафеда 50, 100, 150 кишилик тўй заллари бор. Бу ерда тўй ўтказувчилар хурсанд бўлиб қайтишади. Негаки, айтилган таомлар уста пазандалар томонидан кўнгилдагидек тайёрланади. Столлар жуда эстетик дид билан безатилади. Хонадонларда тўй қилувчиларни стол-стул, дастурхон, идиш-товоқ йиғишдаги оворагарчиликларини айтмайсизми. Кафеда ўтаётган тўйларда бундай ташвишлар йўқ. Кафеда ўтган 100 дан ортиқ тўй маросимларида бутун иштирок этувчилар маданий хордиқ чиқараётганларини қайд қилишмоқда. Биз шундай ихчам, янгича тўйлар бўлишини истардик.

Лекин саёқ хонанда-созандалар, дабдабали «ким ўзарга» тўй қилаётган кишиларнинг танобини тортиб қўядиган вақт келиб етди, чамаси.

Ахир, шаҳар бедарвоза эмаску, Биз бу фикрларимиз билан тўйларни, янгича анъаналаримизни чекламоқчи эмасмиз. Лекин шакарнинг ози ширин деганларидек, исрофгарчиликка, ичкиликка ва ман-манликка йўл қўйилмайдиган давр нафаси билан суғорилган тўйлар бўлсин.

Сайфиддин ИБРОҲИМОВ,
Саъдулла СУЛТОНОВ,
халқ маорифи аълочилари.

КЕНГАШЛИ ТЎЙ ТАРҚАМАС

ҲУРМАТЛИ редакция!

Биз «Тошкент ҳақиқати» газетасининг 29 май сонидаги «Замонамиздек гўзал бўлсин!» деган тўйлар ҳақидаги мақолани ўқидик. Албатта, газета саҳифасида баён этилган мақолани ўқиган ҳар бир киши унда турмуш учун зарур бўлган энг муҳим масалар кўтарилганлигидан хурсанд бўлади. Бундай қараганда ҳозирда яшаётган катта-кичик кишиларимизнинг тўқсон проценти совет даврида туғилди, ўсди, унди десак хато қилмаган бўламиз. Шундай экан, нима учун ҳар кимнинг ихтиёри ўзида деб истаганча янгиликларни кашф этиб, қўша-қўша карнай, қўша-қўша сурнай, икки-уч пар хонанда билан том тепасига карнай ўрнатиб етти маҳаллани безовта қилиш керак ва буни кимлар қилаяпти? Етти маҳаллагача ош бериб, юз килолаб гурунч, беш-ўн қоплаб унни нон ёпдириб, икки-уч кунлаб тўй қилиб меҳнаткашларнинг кучи билан вужудга келган дон-дун, гўшт-ёғларни исроф қиладиганларнинг ўзлари кимлар?! Фикримизча албатта улар осон йўллар билан даромад орттириб, енгил ҳаёт кечираётган, фақат тўй-ю — томоша орқали ўзини халққа кўрсатмоқчи бўлган айрим шахслардир. Ҳар бир совет кишиси ўзини идроки, ақли, муомиласи, халққа, давлатга етказган фойдаси, ҳалол меҳнати билан ўзини кўпчиликка кўрсатса, элимиз уни ҳурмат қилади. Шундагина биз халқимизни, Ватанимизни, партиямизни улуғлаган бўламиз. Бу эса ҳаммамизнинг давлат олдидаги, халқимиз олдидаги бурчимиздир.

Яқинда ёшликдаги бир ўртоғимни учратдим. Бир оз суҳбатлашдик. Ўзи энди олтмишларга кирган бўлса ҳам, кўринишидан анчага бориб қолганга ўхшайди, ўзи ҳам касалнамо. Икки қиз чиқарибди, бир ўғил уйлантирибди. Қиз чиқариш, ўғил уйлантириш, қудалар билан «беллашиш» «чақириқ, ифторликлар, бешик тўйлар мени қийнади, яна чиқарадиган икки қизим бор, дейди уни анчагина қарзи ҳам бормиш. Бундай тўйдан кимга фойда? Инсон саломатлигига ҳам, оила моддий шароитига ҳам зараркy.

Мен ўзим қилган икки тўйнинг қанчалик тўғри-нотўғрилигини айтиб бермоқчиман. Ҳар бир хонадонда, қариндош-уруғлари орасида ёши каттами, кичикми кўп нарсага ақли етадиган, ҳамма томонини ҳисобга оладиган бир киши бўлади. Кўп вақт шундай кишиларни маслаҳати билан бирор маросим ўтказиш яхши натижа беради.

Бунга ўн беш йилча бўлди. Икки кекса маслаҳати билан ошна-оғайни, қариндош-уруғларни йиғиб, бир кунда тўй ўтказдик. Ҳеч ким индамади. Қизим врач, куёвим аспирант эди. Буларни тўйида олиқ-солиқлар ҳам қилмадик.

Тўй куни одат бўйича олдин катта ёшлилар, кейин ёшлар келди. Куёв жўралари билан кетишда қизларни, аёлларни ҳам ола кетди. Бир оздан кейин мен ҳам ўнга яқин ўртоқларим билан куёвникига бордик. Тўйни ўтказдик, ёшларни табрикладик. Орадан бир йил ўтди. Аёлларимиз қуда чақириқ, ифторлик, бешик тўйи қиламиз деб туриб олди, биз икки эркак қуда бу фикрни рад этдик. Ҳозир икки набирамиз бор. Бешик қилиш, қуда чақириқ, ифторгарликлар ўрнига фарзандларимизни туғилган кунларини табриклаб қайтамиз, шунинг ўзи етади. Улар ҳам, биз ҳам бир-биримиздан хафалик жойимиз йўқ. Биз ҳам у-бу қилишга қодир эдик, лекин ортиқча, кўпчиликка маъқул бўлмаган ғала-ғовур, исрофгарчиликларни ўзимизга эп кўрмадик. Тўйларда бир қанча маҳаллаларга хат бериб ошга чақириш, ноғора, карнайлар билан кутиб олиш кимга керак. Келин билан куёвни ясатилган машиналарда «Бахт уйига» олиб боришнинг нима қизиғи бор. Маҳаллаларимизда, ўз уйларимизда бўладиган тўй, турли маросимларни имконияти борича ихчамлаштириш, газетада кўрсатилган камчиликни тугатишда бамаслаҳат иш олиб бориш, исрофгарчилик ва ортиқча дабдабаларни қисқартириш мақсадга мувофиқ бўлади. Тўй маросимлари бизнинг маҳаллада қуйидагича бошланади. Етти кишидан иборат тўй комиссияси бўлиб, унинг раиси, ўринбосари ва аъзолари бор. Иш тартиби қуйидагича: 1) қиз чиқаришми, ўғил уйлантириш ёки маълум ёшга борганда қўш тўйни ўтказмоқчи бўлган ҳар бир киши хўжалик ишлари билан шуғулланувчи тўй комиссияси аъзолари томонидан белгиланган кишига учраб, тўй кунини белгилаб қўяди.

2. Тўй маслаҳатларининг ҳаммаси маҳалла комитетининг идорасида бўлади.

3. Маросимни ўтказишдан икки-уч кун олдин чиқиб, идорада тўй комиссиясининг барча аъзолари иштирокида қанча гурунч дамлайди, қанча нон кетади маслаҳат билан белгиланади.

4. Никоҳ тўйларида албатта тўй комиссиясидан учтўрт киши қатнашади. Тўйни очиш учун белгиланган киши тўйни очиб келин-куёвни маҳалла комитети, қариндош уруғлари ва йиғилганлар номидан табриклаб тўй охиригача кузатиб боради.

Бизнингча тўй қилувчилар юқорида айтганимиздек ўзларига тегишли маълум кишилар ва маҳалла комитетлари билан бамаслаҳат иш олиб борсалар ҳеч кимни ранжитмаган бўлардилар, зероки маслаҳатли тўй тарқамас дейдилар.

Фахриддин НУРИДДИНОВ,
Собир Рахимов район «Октябрь 40 йиллиги» маҳалла комитети раисининг муовини.

Меҳри ЖЎРАЕВА Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз сут-товар фермасида меҳнат қилади. У ўзига бириктилган ҳар бир сигирдан кунига 8—10 литрдан серқаймоқ сут соғиб олиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

Ҳ. Аввалов фотоси.

СОЛДАТНИНГ ҚАҲРАМОНЛИК МАЙДОНИ

Офицер В. Иванченко командирлик қилаётган бўлинманинг ажойиб анъанаси бор. Бу ерда жангчилар ишлаб чиқариш новаторлари, қишлоқ хўжалиги пешқадамлари, фан ва маданият арбоблари билан тез-тез учрашиб турадилар. Жангчилар яқинда Тошкент трактор заводига сафар қилишди. Корхона коллективи КПСС XXV съезди қарорларини бажариш учун қандай ишларни қилмоқда, пахтачиликни комплекс механизациялаштириш учун зарур бўлган тракторларни ишлаб чиқариш қандай кўпайтирилмоқда — корхона ишчилари солдатларга шулар тўғрисида гапириб бердилар.

Жангчилар кўпдан-кўп тракторсозлар билан танишдилар. Улар механика цехида КПСС XXV съездининг делегати пармаловчи Анна Васильевна Федюшина билан танишдилар.

А. В. Федюшина жангчиларга съезд иш кўрган кунлар тўғрисида, ойлик топшириқларини 150 процент бажариб, ҳозир ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан 1978 йил даражасига эришган ўз участкасининг коллективи тўғрисида ҳикоя қилиб берди. Заводнинг бош конвейери жангчиларда зўр таассурот қолдирди. Оддий солдатлардан Бекир Хатип ва Эргаш Мирзаев тайёр тракторлар олдида тўхтаб қолишди. Улар армияга чақирилгунга қадар Тошкент трактор заводи чиқарган агрегатларда ишлашган эди. Хатип суяги деҳқончилик билан қотган кишилар оиласига мансуб пахтакор-механизатор. Унинг отаси — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Содиқ Азимович ҳам тракторчи бўлиб ишлайди. Отаси заводнинг бош конвейеридан тушган дастлабки тракторларни ўзлаштирди. Унинг ўғли эса ўнинчи беш йилликда корхона чиқарадиган янги машиналарни ўзлаштиради.

Албатта, буларнинг ҳаммасини армия хизматини ўтаб бўлганидан кейин бажо келтиради. Ҳозирча эса цехларда, Ватанимизнинг қурилишлари ва фабрикаларида ишчиларнинг осуда меҳнати давом этиши учун хизмат қилиш жангчиларнинг асосий вазифасидир. Мана шунинг учун ҳам солдатнинг бош конвейери жанговар майдонда, деб айтишади.

(ЎзТАГ).

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

КЎЧМА КУТУБХОНАЛАР

ОРЖОНИКИДЗЕ районида кутубхоналар сони ва китобхонлар йил сайин кўпайиб бормоқда.

Ҳозир районда 60 та кутубхона ишлаб турибди. Бу кутубхоналарда 337 минг 135 нусхада китоб бор. Партиямиз XXV съезди материалларини пропаганда қилиш ишлари яхши йўлга қўйилган. Район маданият бўлимининг ходимлари ташаббуси билан дала шийпонларида кўчма кутубхоналар ташкил этилган. Бу кутубхоналарда бадиий ва сиёсий, қишлоқ хўжалигига оид турли хил китоблар мавжуд.

●

ДИЛРАБО ҚЎШИҚ ВА КУЙЛАР

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ ҳаваскорлари ранг-баранг программада концерт кўрсатиб, деҳқонларни хушнуд этмоқдалар.

Свердлов номли колхознинг 35 кишилик бадиий ҳаваскорлари программаси ҳам хилма-хилдир. Турли касб эгаларидан ташкил топган коллектив репертуарида русча, ўзбекча, корейсча ва бошқа қардош халқларнинг қўшиқ ва рақслари ўрин олган. Колхоз ҳаваскорлари қўшни колхозларнинг дала шийпонларида ҳам тез-тез бўлиб туришади.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ТИНЧЛИК ВА КЕСКИНЛИКНИ ЯНАДА ЮМШАТИШ УЧУН

БАҒДОД. «Тараққиёт проблемалари ва янги иқтисодий тартиб учун кураш» мавзуидаги учинчи халқаро семинар Ироқ пойтахтида ўз ишини тамомлади.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти ҳамда Ироқ тинчлик ва бирдамлик Миллий комитети уюштирган мазкур семинар қатнашчилари кескинликни янада юмшатиш ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун кураш — қашшоқлик ва қолоқликни тезроқ тугатишни, адолат ҳамда тенг ҳуқуқлиликка асосланган янги жаҳон иқтисодий тартибини ўрнатишнинг муҳим шарти эканлигини айтдилар. Семинарда иштирок этган 25 давлат ва 7 халқаро ташкилот вакиллари қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, қуролсизланиш учун кураш Стокгольм хитобномасини қўллаб-қувватладилар.

Семинар иштирокчилари Яқин Шарқда империализм ва сионизм агрессиясини қатъиян қоралаб, араб халқларининг курашини қўллаб-қувватлаётганликла р и н и айтдилар.

(ТАСС).

МУҲИМ ОМИЛ

МОГАДИШО. Блокларга қўшилмаган мамлакатлар халқаро майдонда ўтказаётган актив антиимпериалистик йўл йил сайин ҳозирги ривожланишнинг тобора муҳим омили бўлиб қолмоқда, деб ёзади Сомали ҳукуматининг «Хиддигта Октобар» газетаси.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ва аввало Совет Иттифоқи бу курашда уларга доимо ёрдам ва мадад бермоқдалар, деб таъкидлайди. «Хиддигта Октобар» газетаси. Социалистик давлатлар билан қўшилмаган мамлакатлар ҳозирги замоннинг ҳамма асосий проблемалари ҳусусида бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилмоқдалар. (ТАСС).

ИСПАНИЯ НАТОГА АЪЗО БЎЛАДИМИ

ВАШИНГТОН. Матбуотнинг хабар беришича, Вашингдонда Испа н и я н и НАТО ҳарбий блокига аъзо қилиш учун яна уриниб кўрмоқдалар. Бу масала бу ерда АҚШ Давлат секретари Г. Киссинжер билан Америка пойтахтида меҳмон бўлиб турган Испания ташқи ишлар министри де Ареильси ўртасида муҳокама қилинди. Г. Киссинжер кейинчалик ўтказилган расмий зиёфатда Испания «НАТОга тезроқ қабул қилиниши керак», деди.

Бу проблема биринчи марта ўртага қўйилаётгани йўқ. Аммо НАТОга аъзо бўлган бир қанча давлатларнинг жамоатчилиги Испанияни ҳарбий блокка қабул қилиш ғоясига қарши ҳар сафар норозилик билдириб келди. Шу сабабли НАТОнинг раҳбар доиралари Мадрид билан ўз ҳамкорлигини базалар тўғрисидаги Америка-Испания битими доирасида чеклаб қўйишга мажбур бўлдилар. Сиёсий кузатувчиларнинг фикрича, блокдаги танглик чуқурлашиб бораётган бир вазиятда НАТО стратеглари ана шу милитаристик уюшмани мустаҳкамлашга уриниб, Испанияни НАТОга қабул қилиш учун ҳануз интилиб келмоқдалар.

(ТАСС).

ПРАГА МЕТРОСИ ҚУРИЛИШИДА

ПРАГА. Прага метрополитени қурувчилари меҳнатда катта муваффақиятга эришдилар. Булар Влта дарёси остида 215 метрлик тоннелни битказдилар. Бу тоннелнинг қурилиши ғоят мураккаб геологик шароитларда, дарё тубидан 35 метр чуқурликда ўтказилди. Шу тариқа қурувчилар Чехословакия Компартиясининг XV съезди шарафига олган мажбуриятларини бажардилар.

Тоннель қурилиши энг янги конституциядаги совет механизациялаштирилган ер қазиш механизми ёрдамида олиб борилди. Яқин вақт ичида совет техникаси ёрдамида яна бир ана шундай тоннелни қуришга киришилади. (ТАСС).

ОДАМЛАР ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

ГАВАНА. Замонавий медицина асбоб-ускуналари билан таъминланган янги поликлиника Гавана вилоятининг Хуруко посёлкасида очилди. Бу ерда терапевтика, кўз ва тери касалликлари, хирургия бўлимлари, шунингдек бир неча лаборатория ишлаб турибди. Бу поликлиниканинг ишга туширилиши, посёлка ва теварак атрофдаги районлар аҳолисига медицина хизмати кўрсатишни анча яхшилаш имконини беради.

Ҳозирги беш йилликда республиканинг кўпгина районларида янги даволаш муассасаларини қуриш кўзда тутилмоқда. Соғлиқни сақлаш системасини ривожлантириш даражаси жиҳатидан ҳозир Куба Республикаси бутун Латин Америкасида биринчи ўринда турибди.

(ТАСС).

ҚОТИЛНИ ЖАЗОЛАШ КЕРАК

РИМ. Разведка ва контрразведка вазифаларини бажарувчи Италия мудофааси ахборот хизматидаги мансабдор шахслар ўта ўнг гуруҳларнинг фаолиятига алоқадор эканлиги тўғрисидаги янги маълумотлар Италия жамоатчилигига аён бўлиб қолди .Италия маъмурлари ахборот хизматининг кичик офицери Франческо Троччани «жиноятчиларга ёрдам бериш, хизмат бурчларини назар-писанд қилмаслик ва ёлғон гувоҳлик бериш»да айблаб қамоққа олдилар.

Ф. Троччa Седзе шаҳридаги неофашистлар шайкасининг бебошлик билан қилган ҳуружларида қатнашганлиги аниқланди. Бу шаҳарда қора кўйлаклилар бир неча кун аввал ёш коммунист Луижи ди Розани ўлдирдилар. Матбуотнинг таъкидлаб ёзишича, Ф. Трочча шайка бошлиқларининг жиноят қилинганидан кейин шаҳардан кочиб кетишларига ёрдам берди.

«Унита» газетаси Л. ди Розанинг ёвузларча ўлдирилиши устидан маъмурлар томонидан олиб борилаётган терговишларини кескин танқид қилади. Газетанинг ёзишича, фашист безориларининг жиноятида қатнашган 20 кишидан фақат биттаси қамоққа олинган. Шайкага бошчилик қилган неофашистлар партиясининг депутати Саккуччи яширинган. У қотилликда қатнашган деб айбланишига қарамай, унинг чет эл паспорти шу пайтгача тортиб олинмаган.

[ТАСС].

АНГЛИЯ. Сўнгги пайтларда Лондонда террор авж олмоқда. Маъмурлар хатто шаҳарда тинтув қилишни ҳам йўлга қўйдилар. Суратда: полициячилар метродаги йўловчиларни тинтув қилаётган пайт.

Камера Пресс— ТАСС фотоси.

ЖИНОЯТЧИЛАР СОНИ ОРТИБ БОРАЯПТИ

ВАШИНГТОН. Америка ёшлари ўртасида жиноят қилувчилар сони тўхтовсиз ортиб бормоқда. Болалар ўртасидаги жиноят масалалари билан шуғулланувчи сенатнинг кичик комиссиясида сенатор Б. Бай (демократ, Индиана штатидан) сўзга чиқиб, АҚШдаги жиноятларнинг қарийб ярми 20 ёшгача бўлган ёшлар орасида содир бўлмоқда, деб таъкидлади.

Сенатор Б. Бай айтдики, ёшлар ўртасидаги жиноят проблемаси мамлакатда ишсизликнинг авж олиб кетганлиги ва ёшларнинг келажакка ишонмай қолганлиги билан чамбарчас боғланган.

(ТАСС).

ЛАБОРАТОРИЯДАН

ФАБРИКАГА

Тошкент областининг «Политотдел» колхозида трихограмма етиштирадиган Ўрта Осиёда биринчи механизациялашган биолаборатория маҳсулот ишлаб чиқарди. Бу ерда трихограмма урчийдиган хоналарнинг температураси ва намлигини ростлаб турувчи автоматлар ишлатилган. Механизмлар ёрдами билан озуқа муҳити вужудга келтирилиши натижасида лаборантлар меҳнат сарфини 5-6 барвар қисқартириш мумкин бўлади.

Бу ерда дала зараркунандалари — кусак қурти ва тунламни қирадиган фойдали ҳашорат — трихограмма бир суткада 3 миллионтадан етиштирилиб туради. Ғўза парвариши чоғида 600 мингта митти чивин бир гектар ерни пухта биологик муҳофаза кила олади. Улар атроф муҳитга таъсир кўрсатмай, химикатлар ўрнида самарали ишлай олади.

Ҳозир Наманганда «Ўзгипросельхоз» институтининг лойиҳаси асосида трихограмма урчитиш билан саноат кўламида шуғулланувчи мамлакатда биринчи корхона — экспериментал биофабрика қурила бошлади. У бир суткада 50 миллион ҳашорат етказиб бера олади. Бу миқдор Фарғона водийсидаги пахтазорларнинг анчагина қисмини зараркунандалардан пухта ҳимоя қилиш, «оқ олтин» ҳосилининг нес-нобуд бўлишини камайтириш учун кифоя қилади. Биофабрика 1977 йилдаёқ ўзининг «қанотли маҳсулотлари»ни ишлаб чиқаради.

(ЎзТАГ).

КАМОЛОТ

Эгатлар бўйлаб таралган кумуш жилғалар, енгил шабодада силкинаётган баравж ғўзаларни кўриб, бригадирнинг кўнгли ёришди, шекилли, мамнун жилмайиб қўйди.

Пўлат ака шундай пайтларда бригадасидаги сувчилар, механизаторларни мақташга тушарди. Бу гал ҳам шундай бўлди. У механизаторлар Фахриддин билан Қурбондан хурсандлиги, шулар меҳнати туфайли ҳосилдорлик йилдан-йилга ошаётганлиги ҳақида гапирди. Нисба Луғмонов. Абдусаттор Ортиқхўжаев каби сувчилар. колхозчилар ҳақида ҳам ифтихор билан сўзларди. Аммо ўзи ҳақида ҳеч нарса демади.

Ўттиз беш йилдан буён пахта даласида тер тўкаётган П. Тошхўжаевнинг кимлиги ҳақида унинг тенгдошлари ҳикоя қилиб беришди. Пўлат учун пахтакорлик — ота касб. У ўн олти ёшидаёқ меҳнат қучоғига отланди Икки йил далада кетмон чопди. Учинчи йили эса колхоз маъмурияти томонидан тракторчилар курсига ўқишга юборилди.

Уруш тугаган дастлабки йилларда колхоз тракторчиси учун фақат бир қоида бор эди. у ҳам бўлса туну-кун трактори билан бирга бўлиш. Бу қоидани бирон орган жорий этмаган эди, албатта. Балки, давр тақозосига кўра ҳар бир дала гвардиячиси шундай ишлашни ўзининг бурчи, деб биларди.

Энди у йиллар ортда қолди. Механизатор — колхозда асосий таянч бўлиб турган ҳозирги шароитда ўтмиш воқеаларини у фақат бугунги гўзал ва жўшқин меҳнат жароёни билан қиёслаш учун эслайди, холос.

Шу йил май ойининг бошларида ана шу онларни ёдга олишга тўғри келди. Оққўрғон район Советининг ташаббуси билан «Ёшлар ва касб танлаш» мавзуида кеча бўлиб ўтди. Кечага Тошкент тўқимачилик комбинатининг илғор ишчиси Дилбар Қулматова билан бирга Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, «Ленинобод» колхозининг пахта устаси Пўлат Тошхўжаев ҳам таклиф қилинди.

Кечада иккинчи бўлиб унга сўз берилди Кўксини орден ва медаллар безаган бригада бошлиғи минбарга чиққанда залда қарсак анчагача тинмади. Чунки, мактаб ўқувчилари колхозда ишлаётган ёшларнинг кўплари бу машҳур заршунос ҳақида илгари ҳам эшитишган эди. Пўлат акага бундай йиғилишларда сўзлаш тўғри келганлиги учун у ҳаяжонланмасди. Аксинча, босиқ овозда, дона-дона қилиб:

— Мени бахт сари етаклаган, бугунги кунда эл-юртга танитаётган касб — бу пахтакорлик, аниқроғи механизаторлик...— деди.

Чиндан ҳам шундай эди. Пўлат ака 23 йил трактор рулини бошқарди. Техникадан унумли фойдаланиш, уни авайлаб сақлашда колхозда намуна кўрсатди. Районлараро ўтказилган механизаторлар конкурсларида бир неча бор ғолибликни қўлга киритди.

Бир куни уни колхоз раиси Каримберди Эгамбердиев ўз ҳузурига чақириб қолди.

— Сизнинг меҳнатингиздан жуда-жуда хурсандмиз, — деди раис. —Энди правлениенинг бир илтимоси бор: бригадага бошчилик қиласиз. Ёш механизаторларни худди ўзингиз каби ишбилармон қилиб тарбиялайсиз.

Раиснинг бу таклифи Пўлат ака учун яна бир имтиҳон эди Чунки киши ўзи учун жавоб бериши осон, энди эса бутун бригаданинг масъулияти зиммасида бўлади. У ана шу имтиҳондан муваффақиятли ўтиш йўли билан далага йўл олди. 1971 йили П. Тошхўжаев Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан, 1973 йили Ленин ордени билан тақдирланганда масъулиятни оқлаётганига ўзида ишонч ҳосил қилди. Унинг бригадаси шу йилларда 45—49 центнердан ҳосил олишга эришди.

Агар Пўлат ака бригадасидаги пахта майдонининг ярмидан кўпроғи қир бағридан «юлиб» олинган ер эканлиги тасаввур қилинса, шу кичкина аҳил бригаданинг фидокорлиги янада юзага чиқади. Лекин, бригада аъзолари ютуқлар билан мағрурланиб кетишмади. Пахтакорлар колхоз, район йиғилишларида кўп марта мақтов билан тилга олинишларига қарамай, бу самимий илиқ сўзларни ўзлари учун янги зафарлар сари даъваткорлик шиори, деб билдилар. Шунинг учун ҳам бу йил бригада бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш ташаббусига қўшилиб, гектаридан 50 центнердан ҳосил олишга аҳд қилди. Шу кунларда 118 гектар майдонда қўшқаторлаб экилган ғўзалар барқ уриб ўсяпти.

Бригададаги қайси пахтакордан сўраманг, улар Пўлат акани мақтаб гапирадилар. Айниқса, улар ўз бригада бошлиқларининг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати сифатида анча ишларни амалга оширганлигини қайд этадилар. Ҳақиқатан ҳам П. Тошхўжаев икки чақириқдан буён республикамиз олий органига вакил қилиб сайланмоқда. У меҳнаткашлар наказларини шараф билан адо этаётир.

Алимкент посёлка Советида қад кўтарган 1200 ўринли мактаб, ҳаммом, «Ленинобод» колхозида фойдаланишга топширилган ўн йиллик мактаб қурилиши ва йўлларга асфальт ётқизилишида Пўлат аканинг ҳиссаси катта бўлди.

Депутат меҳнатда ҳам, жамоат ишларида ҳам элга фойда етказаётганидан бeҳад мамнун. Халқимизнинг, партия ва ҳукуматимизнинг Пўлат акага бўлган эътибори, эъзози ҳам ана шундан.

С. ҲАСАНОВ.

ҚУЛОЛЧИЛИКДАГИ АНЪАНАЛАР

Яқинда Москвада халқ амалий санъатини янада тараққий эттириш проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ конференцияси бўлиб ўтди. Бунда барча иттифоқдош республикалардан келган 300 дан зиёд санъаткорлар халқ амалий санъатини юксалтиришдаги актуал масалаларни муҳокама қилдилар.

Конференцияда Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Ўзбекистон рассомлар союзи амалий санъат секциясининг раиси Мухит Раҳимов, рассомлар Нина Авведова, Анна Сидоренколар ҳам иштирок этдилар. Улар конференцияда замонавий кулолчилик анъанасини янада ривожлантириш юзасидан республикамизда олиб борилаётган ишлар, изланишлар, халқ усталарининг ижодий ишлари ҳақида сўз юритдилар, Бухоро зардўзлик санъати ҳамда унинг бундан кейинги равнақига оид проблемаларни ўртага ташладилар.

Мухит Раҳимовнинг кулолчилик анъаналарига киритган янгиликларини акс эттирувчи ишларидан кўргазма очишга тараддуд кўрилмоқда. Кўргазмага авторнинг кейинги йилларда яратган энг яхши асарларидан намуналар қўйилади. Уларнинг кўпчилигида ҳозирги замон кулолчилигининг энг яхши анъаналари тараннум этилган.

СУРАТДА: рассом М. Раҳимов ўзи яратган кулолчилик намуналари билан.

О. АПУХТИН,
Автор фотоси.

ЙИГИРМА ЙИЛДАН СЎНГ

Улар синфга кириб парталарга ўтиришди. Ёшлари қирқларга бориб қолган бу дўстлар бир-бирлари билан самимий сўрашар ёшлик йилларини эслашарди. Ҳа, улар бундан йигирма йил муқаддам мана шу илм даргоҳидан ҳаётга йўлланма олган Маннон Уйғур номидаги 22-ўрта мактабнинг талабалари эди.

1956 йили етуклик аттестатини қўлларига олган бир группа битирувчилар ўқишга, меҳнат фронтига отландилар. Бугунги кунда улар турли соҳаларда меҳнат қилишмоқда. Улар орасида олим ва шоир, шифокор ва ўқитувчи, ишчи ва қурувчи, савдо ходими ва актер, қўйингчи ҳамма касб вакилларини учратасиз.

Учрашувни мактаб директори республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, халқ маорифи аълочиси, Ленин ордени кавалери Ҳакимжон Ҳошимов очди. Собиқ талабалар устозлари яқинда «Меҳнат Қизил Байроқ» ордени билан мукофотланганини эшитиб мураббийларини юксак мукофот билан яна бир қутлашди.

Учрашув пировардида мактаб бадиий ҳаваскорлари концерт қўйиб беришди.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

СПОРТ

СОВЕТ ФУТБОЛЧИЛАРИ УЕФА ТУРНИРИ ҒОЛИБИ

Будапештда футбол бўйича ўсмирлар терма командалари ўртасида ўтказилган УЕФА турнири ниҳоясига етди. Тўртта учрашувда ғолиб келган совет футболчилари финалда майдон эгалари — Венгрия футболчилари билан учрашдилар. Бунга қадар ўтказилган УЕФА турнирларида Венгрия футболчилари икки марта (1953 ва 1960 йилларда) совет футболчилари ҳам икки марта (1966 ва 1967 йилларда) ғолиб келишган эди.

Финал учрашувда 1:0 ҳисобида ғолиб келган СССР терма командаси Европанинг энг кучли коллективи деган номга сазовор бўлди. Терма команда сафида республикамиз вакили «Автомобилист» (Термиз) командаси ўйинчиси Алюков ҳам қатнашди.

«АВТОМОБИЛИСТ» МУВАФФАҚИЯТИ

Тошкентнинг «Автомобилист» волейболчилари ўтган йили биринчи лигада ғолиб келиб, олий лигага йўлланма олган эдилар. Командамиз кучлилар даврасида ҳам яхши ўйин намойиш этмоқда. Куни кеча Ворошиловградда олий лига командалари иштирокида ўтказилган Бутуниттифоқ турнири ниҳоясига етди. Якунловчи олти ўйиннинг тўрттасида ғолиб келиб, иккитасида енгилган «Автомобилист» жами 14 очко тўплади ва мукофотли учинчи ўринни эгаллади. Ворошиловграднинг «Искра» волейболчилари 18 очко билан биринчи бўлишди. 15 очко тўплаган Ленинграднинг «Спартак» командаси эса иккинчи ўринни эгаллади.

ЧАВАНДОЗЛАР БАҲСИ

Бир неча кун давомида Чирчиқда ва Тошкент отчопарида республика чавандозларининг Ўзбекистон шахсий команда чемпионати мусобақалари бўлиб ўтди. Бунда саккизта область ва Тошкент шаҳрининг энг кучли 150 дан зиёд спортчилари беллашдилар.

Программанинг тўсиқлардан ошиб ўтиш, тулпор билан рақс тушиш, уч кураш, катта ёшдаги отларда мусобақалашиш ва бошқа турлари бўйича тошкентлик К. Редлинг, А. Прохин, Ю. Ковшовлар, С. Лисицин юксак натижа кўрсатдилар. К. Редлинг иккита олтин медални қўлга киритди. Мусобақада совринли ўринларнинг бирини эгаллаган Ю. Шатилов СССР спорт мастери нормативини бажарди.

Умумкоманда ҳисобида Тошкент шаҳар чавандозлари республика мусобақаси ғолиби бўлишди. Сурхондарёликлар иккинчи, Тошкент область вакиллари учинчи бўлишди.

ШАШКАЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИ

Пойтахтдаги Санъат саройида мамлакатимизнинг энг кучли шашкачилари ўртасида «Правда» Востока» газетаси соврини учун бутуниттифоқ мусобақалари бошланди.

Энг кучли аёллар ўртасидаги биринчи чемпионат ҳам республикамизда— бундан беш йил муқаддам Чирчиқда ўтказилган эди. Мусобақада икки марта жаҳон чемпиони москвалик Е. Михайловская, мамлакатнинг собиқ чемпионлари ленинградлик И. Спасская, киевлик О. Беляева, минсклик Л. Ильина сингари кучли спортчилар қатори тошкентлик қобилиятли Озода Аҳмедова ҳам иштирок этмоқда.

Мусобақанинг дастлабки турида:ёқ кутилмаган ҳол бўлди. Озода Аҳмедова Е. Михайловскаяни мағлубиятга учратди. У иккинчи турда минсклик Н. Белорицкаяни енгиб икки турдан кейин 2 очко билан пешқадамлик қилмоқда.

ТОМЧИЛАР

(ТАҚРИЗ)

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Ёш бадиий зиёлилар билан ишлашни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори ёшлар ижодининг янада гуллабяшнашига сабаб бўлди. Бугунги кунда матбуот ва жамоатчиликнинг ёшлар ижодига алоҳида эътибор бераётганининг сабаби ҳам шундадир.

Яқинда «Ёш гвардия» нашриёти бир группа ёш ижодкорларнинг илк китобларини ўқувчиларга тақдим этди. Ёш шоира М. Туробованинг «Кумуш томчилар» шеърий мажмуаси шулар қаторида эълон қилинди. Кичкинагина шеърлар тўпламига ҳурматли олимимиз, филология фанлари доктори Лазиз Қаюмов сўз боши ёзиб: «Муҳаббат Туробованинг ҳам ўзига хос овози бор, мен бу ўзига хосликни унинг лирикасининг ҳаёдорлигида, ҳаёт ҳақидаги тушунчаларининг мазмундорлигида кўраман», —деб алоҳида таъкидлайди.

Жиддийроқ ўйлаб қарасак, «Кумуш томчилар»да юқоридаги фикрни исботлай оладиган шеърлар бор. Уларда шоира ҳаёт, инсон орзулари, дўстлик ва она ҳақида чуқур маънодор гапларни образли фикрлар орқали айтишга интилади.

М. Туробова вақтни жуда қадрлаш керак, деган гапни шеърий формада ифодалар экан, ўқувчини ҳар бир дақиқанинг қадрига етишга ундай оладиган, уларни беҳуда ўтказишнинг нақадар фожеа эканлигини кўрсатадиган мисралар ярата олади. Бу мисралар оддий, насиҳатгўйликдан ҳоли бўлиб, у унинг акси ўлароқ китобхон кўз ўнгида умр ҳақида шоир тушунчаларини бадиий мулоҳазаларини гавдалантиради:

Учқур отми,
Қушмисан ёки
Бунчалар тез еласан фурсат
Олтинга тенг қимматинг
борки,
Ҳар дами ҳам эрур ғанимат.
Гоҳ елкангга ортиб
қоламан,
Улгурганим у бу ишимни
Гоҳ беҳуда ўтсанг, толаман,
Кемиради афсус ичимни.

Гарчанд вақтни олтинга тенг, деб қиёслаш шеъриятда кўп такрорланган эскироқ ўхшатиш бўлса-да кейинги мисралардаги мазмуни теранлик шеърга яхши ва чуқур маъно беради.

Дўстлик ҳақида ҳам М. Туробова оригинал шеър яратган, деб айта олиш мумкин. Унинг «Дўстимга» деб аталган шеъридаги ўзига хослик шундаки, шоира дўстнинг меҳри ва бу меҳрни унутишнинг нақадар қийинлигини ўзича, ўзига хос бир тарзда, фикрларини образли бир тарзда ифода қила олган: Шоира айниқса шеърининг сўнггини қуйидагича самимий хулоса билан якунлайди:

Севардим дўст кутишни,
Дўстликка эдим мойил,
Ўргатдинг унутишни,
Эпларманми бу ишни!!

Шеъриятдаги соддалик ҳам Муҳаббатнинг кўпгина шеърларига хос фазилатдир. Китобдаги «Диёрим», «Ёмғир», «Алла», «Қиз» каби шеърларини ўқиётган поэзия мухлислари ундаги равонлик ва мазмундаги аниқликдан, фикрларнинг ғоят содда, аммо чиройли ифода қилинаётганидан завқланади.

Биринчи китоб муаллиф учун қанчалик масъулиятли бўлса, у ҳақда бирон мулоҳаза айтмоқ ҳам шунчалик масъулиятлидир. Ана шу масъулият ҳисси билан умуман шеърларга ёндошилганда шоира шеърлари анча масъулият билан жамланган бўлса-да, ҳали унда М. Туробованинг ижодда жиддий изланиши лозим бўлган томонларни кўрсатадиган айрим шеърлар ҳам йўқ эмас.

Изланиши лозим бўлган томони шундан иборатки, ҳали М. Туробованинг руҳий олами, тематик диапазони, шеърият майдони ўқувчини қаноатлантирадиган даражада кенг эмас. Айрим шеърларда кўпроқ интим кечирмалар асосий мавзуга айланиб қолган. Агар шоира шеърларида борлиқни кенгроқ қамраб олса, дунёда бўлаётган воқеалардан, айниқса ижтимоий-сиёсий аҳамиятга эга бўлган ҳаракатдан воқиф бўлса, унинг ташвишларини поэтик тарзда ифода эта олса, назаримизда шеърларининг тематик доираси анча кенгайган бўлар эди.

Изланиши керак бўлган томон у бевосита шеърлар билан унинг бадиий жиҳатдан ҳали тўла қиёмига етмаган, айрим ҳолларда соддалик ўзининг ҳақиқий хусусиятини йўқотган ва натижада айрим шеърлар ўқувчига таъсир этувчи чинакам ҳиссиётдан маҳрум бўлиб қолган баъзи ижод намуналари хусусидадир.

Биз тўпламда «Фурсат», «Инсон онги», «Дўстимга», «Ёмғир» каби бир қанча чинакам шеърият намуналарини ўқидик. Шунинг учун ҳам биз шоирага ана шу шеърлари нуқтаи назаридан туриб талаб қўйганимизда ҳали анчагина шеърлар ана шу шеърлар каби бадиий мукаммаллик даражасига кўтарила олмаганини кўришимиз мумкин.

«Қайнона ўгити», «Ғазалим сен», «Бўлганидек кўкнинг қуёши» каби бир қанча шеърлар бир кўринишда ўқувчига маълум даражада завқ бераётгандек кўринса-да ундан шоиранинг чиқарган поэтик умумлашмаси ёки чуқур образли фикрлари кўринмайди.

Хуллас, Муҳаббатнинг биринчи китоби биз юқорида айтганимиздек ўзининг ижобий томонлари ва айрим камчиликлари билан ўқувчида ўзига хос таассурот қолдиради. Шеърлардаги нотекисликнинг ўзи ҳам шуни кўрсатиб турибдики, шоира изланиш ва етук шеър яратиш нияти билан ҳамиша банд.

Ҳозирча бу жажжигина гулдаста поэзиямизнинг катта уммонига қуйилган бир томчидир. Ишонамизки, бу томчилар ирмоқларга айланиши шубҳасиз. Бу шоиранинг ўзига боғлиқ.

Ёқуб ЯКВАЛХЎЖАЕВ.

Ажойиботлар оламида

«ТИНА» ГАСТРОЛЛАРИ

Тошкент ҳайвонот боғи ходимлари Жанубий Америкадан келтирилган Жан ва Женни оиласида янги шербаччанинг туғилишини орзиқиб кутишди. Негаки, ҳайвонот боғида ҳали бундай зотли шерлардан сира насл олинмаган эди.

Кунларнинг бирида йиртқич ҳайвонлар секциясида навбатчилик қилувчи Просковья Варясова темир қафас ичига кириб бурчакда шумшайиб ётган шербаччага кўзи тушди.

Лекин, ҳайвонот боғи ходимининг қувончи узоққа чўзилмади. Она шер Женни боласини боқишдан бош тортди. Нима қилиш керак? Просковья Варясова ҳали кўзи очилмаган шер боласини иссиқ тўшакка ўраб, махсус хонага жойлади. Ўттиз йилдан бери йиртқич ҳайвонларни боқиб келаётган бу кекса ишчи етим шербаччани қўлда парвариш қила бошлади.

Орадан кунлар ўтди. Унга «Тина» деб ном қўйишди. «Мурка» лақабли мушук билан дўст бўлган «Тина» у тутиб келган қушларга шерик бўла бошлади.

Орадан олти ой ўтганда унга алоҳида хона қилиб беришди. Ёш табиатшунослар тўгараги аъзолари «Тина»ни қўлда боқишга ўргата бошладилар. Уни овқатлантириш билан бирга турли машқларни бажаришда синаб кўришди. «Тина» айниқса тўп билан ўйнашни яхши кўрарди.

Кунларнинг бирида ҳайвонот боғига келган цирк ходими «Тина»даги қобилиятни кўриб, уни ўз труппасига олиб кетди.

Тошкент ҳайвонот боғи «фарзанди» ҳозирда мамлакатимизнинг бир қатор шаҳарлари ҳатто чет элларда ўзининг ажойиб концерт номерлари билан хушнуд этмоқда.

Ш. ГАЛИМОВ,
В. УРИЦКИЙ.

Суратда: «Тина»нинг ёшлиги.

ГЎШТХЎР МАЙМУНЛАР

Кенияда бир неча йил яшаган америкалик олим Хардинг ғалати бир павиан маймунлари галасини топди. Одатда павианлар мева-чева, ўсимлик илдизи, ўт уруғлари, баъзан қурт-қумурсқа, қўнғиз ейишади. Аммо, бир хиллари «гўштхўр» ҳам бўлишар экан, яъни энди туғилган қуён, кийик, антилопа ва ҳоказолар уларнинг емиши бўларкан.

Олимнинг бу кузатуви диққатга сазовор, негаки, қачон ва қаерда одамсимон маймунлар фақат ўт-ўлан ва мева-чева ейишдан гўшт ейишга ўтганликлари масаласи ҳанузгача тўла ҳал этилмаган.

УЧАСТКА ИНСПЕКТОРИ

Чорвоқ посёлкаси участка инспектори Ш. Мадғозиевнинг кабинетида телефон жиринглаганда, соат тун ярмидан оққанини кўрсатиб турар эди. Милиция ходими трубкани кўтарди.

— Ўртоқ участка инспектори,— узоқдан эркак кишининг товуши эшитилди,— дам олувчилардан бирини тунаб кетишибди. Тезроқ ёрдам бермасангиз бўлмайди.

— Зудлик билан етиб бораман,— деди старший лейтенант,— жабрланувчини тинчлантиришга ҳаракат қилинглар.

Хумсонгача масофа анчагина. Ҳаммасини тош— тарози қилиб, тегишли хулоса чиқариш учун 10 —15 минут вақт бор. Навбатчи машинада кета-кетгунча жиноятчини қидиришни нимадан бошлаш лозимлигини ўйлаб кетди.

Воқеа содир бўлган жой билан танишиб, жабрланувчи ва гувоҳларнинг суҳбатини олгач, у тажрибали жиноятчи томонидан содир қилинганлиги маълум бўлди. Жиноятчини илгари ҳам қонунга зид хатти-ҳаракат қилганлар орасидан қидириш керак. Гувоҳлар жиноят юз берган жойдан унча узоқ бўлмаган масофада қора сочли, қўпол гавдали, ингичка мўйловли кимсага кўзлари тушганликларини айтишди. Бу таърифлар Шерпўлат аканинг қидирувларини тезроқ тугаллаш имконини берди.

Бир неча соатдан сўнг шубҳа остига олинган икки йигит билан суҳбатлашди. Улардан бири бу жиноятга ўзининг дахлсизлигини далиллар билан исботлаб берди. Шерали исмли иккинчи йигит эса тутилиб қолди. У кеча ҳозир ўзи ҳам исмини эслолмайдиган яқин ўртоғиникида меҳмондорчиликда бўлганини қайтарарди, холос. Бир неча соат муқаддам мўйловини олиб ташлаганлиги эса гумонни янада кучайтирди. Жабрланувчи ва гувоҳларнинг қўшимча кўрсатувлари ҳам йигитнинг айбдорлигини тасдиқларди. Жиноятчи жабрланувчи билан юзма-юз қилинганда ортиқча «тихирлик» қилмади. Ўмарилган нарсалар яширинган жойни кўрсатиб берди. Участка бошлиғи Ш. Мадғозиевнинг ҳаракатлари туфайли жиноят тезда фош этилди, жиноятчи жавобгарликка тортилди.

Ўзининг 20 йиллик фаолиятини ички ишлар органларида ва шундан 15 йилини участка инспектори вазифасида ҳалол ўтаётган Шерпўлат Мадғозиевнинг ҳаётида бундай воқеалар кўп содир бўлган. У Чорвоқ посёлкасига дастлабки қурувчилар — ГЭС бунёдкорлари билан бирга келганида, милиция бўлими тузилмаган эди. Шунда милиция мундиридаги кишилар посёлка жамоат тартибини сақлашга киришишди. Шерпўлат ака посёлканинг кичик, тор кўчаларини, лой сувоқли томларини яхши эслайди. Қийин шароитларда иш бошлашга тўғри келган эди. Транспорт воситалари етишмас, Бўстонлиқ район ички ишлар бўлими билан алоқа қилиш қийин эди, мутахассис кадрлар танқислиги яққол сезилиб турарди. Шунга қарамай қўйилган вазифаларни бажариш керак эди, бажардилар ҳам.

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

Ҳозир Чорвоқ кичик аҳоли пунктидан чиройли ва кўркам посёлкага айланди. Участка инспекторининг вазифалар доираси ҳам кенгайди. Ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, жиноятчилик ва тартиббузарликнинг олдини олиш учун тинимсиз ишлаш керак эди. Бу ишни жамоатчилик ёрдамисиз амалга ошириш қийин. Шу мақсадда Шерпўлат ака ва унинг ҳамкасблари ташаббуси билан оперпункт тузилиб, жамоат ташкилотларининг илғор вакиллари — коммунистлар ва комсомоллар жалб қилинди. Натижада жамоат тартибини қўриқлашни аҳоли ўз қўлига олиб, Шерпўлат акага баъзи тартиббузар шахслар билан шуғулланиш ҳамда ҳуқуқ-тартибот пропагандаси учун кўпроқ вақт ажратиш имконияти туғилди.

Участка инспектори кундалик ишида ўсмирлар билан ишлаш алоҳида ўрин тутади. Мана бир мисол.

Оиланинг яккаю-ягона фарзанди болалигиданоқ ҳамма нарсага қийинчиликсиз эришди. Янги велосипед керакми— марҳамат. Туфлининг модадагиси керакми— ота-она янгисини олиб беради. Боланинг талаби ота-онанинг имкониятларидан ошиб туша бошлади. Рад жавобини эшитгач эса майда ўғирлик билан шуғуллана бошлади, уйга ҳам келмай қўядиган қилиқ чиқарди. Шунда фарзандларининг тақдири ҳақида қайғуриб, ота-она Шерпўлат акага мурожаат қилишди. Оиладаги шарт-шароит билан танишиб, инспектор ўғилларидаги ўзгаришда ўзлари айбдор эканликларини тушунди. Ўсмирга истаган нарсасини муҳайё этган ота-онага боланинг маънавий қиёфаси ҳақида ҳам ўйлаши кераклигини уқтирди. Кейинги куни бу оилани участка кабинетига чақиртириб ўтирмади, худди яқин кишисидек қулай пайт уларникига кириб келди. Ўша кунги суҳбатни Серёжа ва унинг ота-онаси ҳали ҳам эслашади. Шерпўлат ака тажрибали педагог ҳам экан. Суҳбат узоқ чўзилди. Шерпўлат ака ўсмирга унинг бу «қизиқиш»лари қандай оқибатга олиб келиши мумкинлигини жонли мисолларда юракдан тушунтирди. Ҳаёт тарзини ўзгартириш, тўғри йўл танлаш, унинг ўзига боғлиқлигини айтди. Дарвоқе, Сергейни тузатиш учун фақат бир суҳбатнинг ўзи кифоя қилгани йўқ. Шерпўлат ака Сергейнинг ўқиши, аҳлоқи билан мунтазам қизиқиб борди, болада китобга, меҳнатга муҳаббат уйғотди, вақтини қандай ўтказаётганлигини назорат қилиб борди.

Участка инспекторининг эҳтиёткор муомаласи, ота-онасининг фарзанд тарбияси ҳақидаги фикрларининг ўзгарганлиги ўсмирни қайта тарбиялашда асосий омил бўлди.

Посёлкада ҳушёр, меҳрибон ва дилкашлиги учун ўзларига яқин олиб «Саша амаки» деб аташадиган бу кишига чин қалбдан ташаккур билдирувчилар кўп. Шерпўлат ака на фақат қонун ҳимоячиси, балки зарур пайтда кишиларга амалий иши ва ақлли гаплари билан ёрдам берувчи яқин дўст, меҳрибон ўртоқдир. Буни посёлкадагилар яхши билишади.

Ш. АХМЕДОВ.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ «ЗАНГОРИ ЭКРАН» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Тошкент областидаги телевизор эгаларига

Янги хил хизмат — телевизорларга абонемент хизмати кўрсатишни

ТАВСИЯ ЭТАДИ

АБОНЕМЕНТ ХИЗМАТИГА ҲАММА ТУРДАГИ БУЗИЛМАГАН ТЕЛЕВИЗОРЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. ФОЙДАЛАНИЛГАН МУДДАТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН КУНДАН ЭЪТИБОРАН ЎН ЙИЛДАН ОШМАГАН БЎЛИШИ ЛОЗИМ.

АБОНЕМЕНТ ҚИЙМАТИ:

ДИАГОНАЛ БЎЙИЧА КИНЕСКОПИ ҲАЖМИ ҚУЙИДАГИЧА БЎЛГАН ТЕЛЕВИЗОРЛАР УЧУН:

35 СМ ДАН 47 СМ ГАЧА БИР ЙИЛГА— 8 сўм 40 тийин;
47 СМ ДАН 61 СМ ГАЧА БИР ЙИЛГА— 12 сўм.

АБОНЕМЕНТ АБОНЕНТГА ҚУЙИДАГИ ҲУҚУҚЛАРНИ БЕРАДИ:

Абонемент хизмати даврида ишдан чиққан (телевизор корпусидан ташқари) телевизорнинг барча деталлари ва узелларини бепул алмаштириб бериш;

Телевизорни стационарда ремонт қилиш лозим бўлиб қолганда уни телеательега олиб келиш ва уйга қайта элтиб бериш;

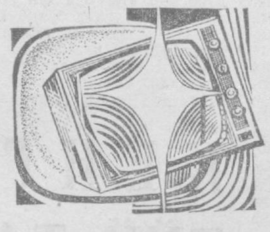

Телевизор эгаси билан келишилган ва тасдиқланган муддатларда йилда икки маротаба уйга келиб телевизорга бепул техника хизмати кўрсатиш.

ТЕЛЕАТЕЛЬЕЛАР АДРЕСИ:

ОЛМАЛИҚ телеательеси — Олмалиқ ш, К. Маркс кўчаси, 18 «а».
АНГРЕН телеательеси— Ангрен ш. Южная кўчаси, 72;
ОҲАНГАРОН телеательеси — Оҳангарон ш. 3-микрорайон, 18-уй;
БЕКОБОД телеательеси—Бекобод ш. Октябрьская кўчаси, 37.
ЧИРЧИҚ телеательеси — Чирчиқ ш, Октябрьская кўчаси, 13 «а»;
ЯНГИЙЎЛ телеательеси— Янгийўл ш, Чехов кўчаси 9;
ОҚҚЎРҒОН телеательеси — Оққўрғон посёлкаси;
ҚУЙИ ЧИРЧИҚ телеательеси — Солдатское посёлкаси;
БЕКОБОД район телеательеси — Зафар посёлкаси;
БЎКА телеательеси — Бўка район маркази;
БЎСТОНЛИҚ телеательеси — Ғазалкент шаҳри;
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ телеательеси — Янги бозор посёлкаси:
КАЛИНИН телеательеси— Келес посёлкаси.
ОРЖОНИКИДЗЕ телеательеси — Қибрай посёлкаси.
ЎРТА ЧИРЧИҚ телеательеси — Тўйтепа посёлкаси;
ЯНГИЙЎЛ район телеательеси — Зангота посёлкаси;
ПСКЕНТ телеательеси — Пскент посёлкаси.
ЧИНОЗ телеательеси — Олмазор посёлкаси.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1 ИЮЛДА ОЛТИ ОЙГА ОБУНА БЎЛГАН ОБУНАЧИЛАРНИНГ ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛ ОЛИШЛАРИ МУДДАТИ ТУГАЙДИ.
АГАР СИЗ ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРНИ ДОИМИЙ РАВИШДА ОЛИБ ТУРИШНИ ҲОҲЛАСАНГИЗ,

ОБУНА МУДДАТИНИ ИККИНЧИ ЯРИМ ЙИЛЛИККА УЗАЙТИРИНГ.
ҚУЙИДАГИ ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА ОБУНА БЎЛИНГ:

ГАЗЕТАЛАР

«ЛЕНИН БАЙРОҒИ»;
«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»;
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»;
«НЕОС ДРОМОС»;
«КОМСОМОЛЕЦ УЗБЕКИСТАНА»;
«ЛЕНИН УЧҚУНИ».

ЖУРНАЛЛАР

«АГИТАТОР УЗБЕКИСТАНА»;
«МЕҲНАТ ВА ТУРМУШ»;
«ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ»;
«СОВЕТ МАКТАБИ»;
«ҒУНЧА»; «РУССКИЙ ЯЗЫК И ЛИТЕРАТУРА В УЗБЕКСКОЙ ШКОЛЕ».

ОБУНА «СОЮЗПЕЧАТЬ»НИНГ ҲАММА РАЙОН АГЕНТЛИКЛАРИДА ВА АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 8.VI да **Уйланиш**, 9.VI да **Қароқчилар**, 10.VI да **Абу Райҳон Беруний.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 8.VI да **Тинмасин соз** (19.30), 10.VI да **Тинмасин соз** (17.30).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ (19.30).**

Кино

8 ИЮНДА

Фил учун оркестр билан ижро этиладиган соло — «ЎЗБЕКИСТОН» (12, 15, 18, 21), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21), НАВОИЙ номли (11, 14, 17, 20), «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17, 20), ҲАМЗА номли (11, 14, 17, 20).

Тошқин (1—2 серия)—«МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21).

Тошқин (3—4 серия)—«ЧАЙКА» (12, 15, 18, 20.45), «ВОСТОК» (10, 13, 16, 18.30, 21), «НУКУС» (11, 14, 17, 20).

Бургут парвози — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10, 17, 18.30, 20).

Саҳро ва чангалзорларда — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (12, 14.40).

Қизил олма — «ДРУЖБА» (11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21), «ПИОНЕР» (19, 21).

Оқ тиш; Оқ тишнинг қайтиши: — «КЎКЧА» (11, 14, 17, 20), С. РАҲИМОВ номли (11.30, 14.30, 17.30, 20.15).

Ўтган кунлар — Ғ. ҒУЛОМ номли (11, 13, 15, 17, 19, 20.30).

Икки тоғ орасидаги воқеа— «ЯНГИОБОД» (11, 13, 15, 17, 19, 21), «ТИНЧЛИК» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг раҳбарлиги Тошкент область ижроия комитетининг ички ишлар бошқармаси ва бошқарма партия ташкилоти сиёсий-тарбиявий ишлар бўлимининг бошлиғи, милиция майори

Рисхиддин Асрорович АСРОРОВнинг

фожиали ҳалок бўлганлигини чуқур қайғу билан билдириб марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Чирчиқ дарёси ўнг қирғоғидаги районлараро каналлар бошқармаси коллективи бошқарма бошлиғи М. А. Абиевга онаси

Ҳосият САЙДУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, Эълонлар — 338142.

Р—02459. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64633. В—2571.